პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 48-ე წელი № 293 (13985) | სამშაბათი, 19 დეკემბერი, 1967 წ. | ფასი 2 კაპ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

მეჯი ყურადღება

შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვას, ნარმოების კულტურას

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ განიხილა სამრეწველო საწარმოებში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვისა და წარმოების კულტურის ამაღლების საკითხები და აღნიშნა, რომ ამ მიმართულებით რესპუბლიკის პარტიულმა ორგანიზაციებმა გარკვეული მუშაობა გასწიე.

თბილისის დიმიტროვის სახელობის საავიაციო ქარხნის ბევრ საამქროში შეიქმნა კომპლექსური ჯგუფები, რომლებმაც შეიმუშავეს და დანერგეს შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის გეგმები. დიდი ყურადღება ეთმობა აქ სამუშაო ადგილების სანიმუშო ორგანიზაციას, მექანიზაციას, შრომატევადი პროცესების ავტომატიზაციას, საწარმოს მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის შრომისა და ყოფა-ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნას.

რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის გეგმების დანერგვის მუშაობაში მონაწილეობს დაახლოებით 2.500 კაცი. ეს გეგმების დანერგვა იძლევა 280 ათასი მანეთის პირობით წლიურ ეკონომიას.

შრომის მეცნიერული ორგანიზაცია სულ უფრო ვრცელდება თბილისის ჩაის საწონ ფაბრიკაში, თბილისის ლენინის სახელობის ელექტროსაწყობის ქარხანაში, ბათუმის ელექტროხელსაწყოების ქარხანაში, თბილისის ქარხანა „მიკროძრავაში", თბილისის № 1 სამკერვალო ფაბრიკაში, თბილისის რძის კომბინატში, თბილისის № 5 ავტოსატრანსპორტო კატგორიასა და სხვა საწარმოებში.

მაგრამ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ აღნიშნა, რომ შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვისა და წარმოების კულტურის ამაღლების საქმეში მთელ რიგ საწარმოებს აქვთ არსებითი ნაკლოვანებანი, და ხარვეზები, აქ ხშირად შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის კომპლექსურ გეგმებს ცვლიან ნაწილობრივ ორგანიზაციული ღონისძიებებით, რომელთა მიზანი არსებითად არის ელემენტარული წესრიგის დამყარება სამუშაო ადგილებზე, აუცილებელია არ უთმობენ მათს სწორად დაგეგმვას, რაციონალური ტექნოლოგიური აღჭურვილობით, საამწეო-სატრანსპორტო მოწყობილობით უზრუნველყოფას, ამ მუშაობაში არ ებამენ მეცნიერ მუშაკებსა და ტექნიკური ესთეტიკის სპეციალისტებს.

მთელ რიგ საწარმოებში არ არის შექმნილი შრომის მეცნიერული ორგანიზაციისა და წარმოების კულტურის სპეციალური სამსახურები, საზოგადოებრივი კომისიები და საბჭოები.

ყოველივე ეს საბოლოო ანგარიშით იწვევს იმას, რომ რესპუბლიკის ბევრ სამრეწველო საწარმოში მთლიანად არ იყენებენ შრომის ნაყოფიერების გადიდებას, სამუშაო დროის დანაკარგების შესაბამისად, ადგილობრივ ორგანოებს, ეკონომისტებს, ინჟინერ-ტექნიკოსებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებს, ადმინისტრაციულ ორგანოებს, ეკონომიურ ინიციატივებს, ეფექტიანი ეკონომიური ღონისძიებებისა და ეკონომიური ანგარიშის სისტემის დანერგვასთან დაკავშირებით.

ნაკლოვანებანი შრომის ორგანიზაციაში, წარმოების კულტურის დაბალი დონე უარყოფით გავლენას ახდენს საწარმოთა რიტმულ მუშაობაზე. ზოგიერთი საწარმოს პარტიული ორგანიზაციები არ სწავლობენ შრომის გაუმჯობესების საკითხებს, ნაკლებ ყურადღებას უთმობენ შრომატევადი სამუშაოების მექანიზაციასა და ავტომატიზაციას.

რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოთა პარტიული ორგანიზაციების მუშაობაში, როგორც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ აღნიშნა, არის ნაკლოვანებანი. შრომისადმი შეგნებული დამოკიდებულების, მშრომელთა შემოქმედებითი ინიციატივის განვითარების სულისკვეთებით მუშათა და მოსამსახურეთა აღზრდის საქმეში. არ არის აღმოფხვრილი ფორმალიზმი სოციალისტურ შეჯიბრებაში, საკმაო ყურადღება არ ეთმობა შრომის მოწინავე მეთოდების, ნოვატორთა მიღწევების გავრცელების საკითხებს.

საქართველოს კომპარტიის საოლქო კომიტეტები, საქალაქო კომიტეტები და რაიკომები საკმარისად არ წარმართავენ პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისა და სამეურნეო ხელმძღვანელების მუშაობას შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის ფართოდ დანერგვისათვის, წარმოების კულტურის ამაღლებისათვის.

რესპუბლიკის საწარმოებში შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის შემდგომი დანერგვისა და წარმოების კულტურის ამაღლების მიზნით საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოთა პირველად პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებს, საწარმოთა ხელმძღვანელებს დაავალა გაშალონ მუშაობა შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვაგან უკვლა სამრეწველო საწარმოში, აამაღლონ წარმოების კულტურა. ამისათვის. საჭიროა, რომ შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის ღონისძიებათა შემუშავებასა და დანერგვაში და წარმოების კულტურის ამაღლებაში ჩავაბათ საზოგადოებრიობის ფართო წრეები, მიგაღწიოთ, რომ ეს მუშაობა საწარმოს მთელი კოლექტივის საქმედ გადაიქცეს. საჭიროა ავრეთვე უფრო ფართოდ გამოვიყენოთ შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის საზოგადოებრივი საბჭოების, შემოქმედებითი ბრიგადების, ჩვენი კვეყნის მოწინავე საწარმოებში შექმნილი ლაბორატორიების მუშაობის გამოცდილება.

შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის გეგმებში განსაკუთრებული ადგილი უნდა დაეთმოს მოწყობილობის სრულად გამოყენებას, სამუშაო დროის დანაკარგების შემცირებას, შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაციის ფართოდ გამოყენებას, წარმოების დაგეგმვის პროგრესული სისტემების ათვისებას. შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის გეგმით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა დროზე განხორციელებისათვის პასუხისმგებლობა უნდა ეკისრებოდეთ საწარმოს განყოფილებების, საამქროების, სამსახურთა ხელმძღვანელებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებს. შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის გეგმების შესრულების შედეგები უნდა განვიხილოთ კრებებზე, კონფერენციებზე, გავაცნოთ ყველა მომუშავეს. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურო რეკომენდაციას იძლევა შრომის მეცნიერული ორგანიზაციისა და წარმოების კულტურის ამაღლების ეკონომიურად ეფექტიან ღონისძიებათა შემუშავებისა და განხორციელებისათვის წავაბალისოთ მუშები, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები და მოსამსახურეები.

სამინისტროებს, უწყებებს, სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტებს, დაწესებულებებს წინადადება ეძლევათ კონკრეტული დახმარება გაუწიონ რესპუბლიკის სამრეწველო საწარმოებს შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის ღონისძიებათა შემუშავებასა და დანერგვაში, განზოგადონ მოწინავე საწარმოთა მუშაობის გამოცდილება, მოამზადონ და პრაქტიკული სარგებლობისათვის გამოსცენ შესაბამისი მეთოდური მითითებანი, რეკომენდაციები, სამეცნიერო და მეცნიერულ-პოპულარული ლიტერატურა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ დაავალა პარტიის საოლქო კომიტეტებს, საქალაქო კომიტეტებსა და რაიკომებს წარმართონ პირველადი პარტიული ორგანიზაციების მუშაობა შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის ფართოდ დანერგვისა და წარმოების კულტურის ამაღლებისათვის. (საქდესი).

თანასწორთა თანავარსკვლავედში

ს. სტეცენკო.

ჯიუმბერ, ქალაქის ცენტრში, სადაც ერთმანეთს გადაკვეთენ მისი მთავარი მაგისტრალები — კოლმეურნეობა და შევჩენკოს მწვანე ბულვარი, — დგას ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის ძეგლი. მის გრანიტის კვარცხლბეკზე ამოკვეთილია თვითეული უკრაინელისათვის ძვირფასი და სამახსოვრო სიტყვები: „ვლადიმერს და უკრაინელ პროლეტართა ერთიანი მოძმეობის დროს თავისუფალი უკრაინა შესაძლებელია, ასეთი ერთიანობა თუ არ იქნა, ამაზე ლაპარაკიც ზედმეტია".

ამ სიტყვებით, რომლებიც ჩვენმა ღიდმა ბელადმა და მასწავლებელმა ოქტომბრის რევოლუციამდე დიდი ხნით ადრე დაწერა, მოკლედ და მკაფიოდ ჩამოყალიბებულია ბოლშევიკების პარტიის პოლიტიკა მეფის რუსეთის ერთ-ერთი ჩაგრული და უუფლებო ხალხის მიმართ. ამჟამად, თკალს რომ ვკვლევთ უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მიერ ასეთსავე თანასწორუფლებიან მოძმე რესპუბლიკათა ოჯახში ბანგვლილ ნახევარსაუკუნოვან გზას, ვხედავთ, რომ უკრაინამ უმაგალითო მწვერვალებს მიაღწია თავის სოციალურ, ეკონომიურ და კულტურულ განვითარებაში იმის შედეგად, რომ მისი მუშათა კლასი და გლეხობა კომუნისტური პარტიის მეთაურობით მუდამ, ისტორიის ყველა მობრუნებაზე მიჰყვებოდნენ, ამ პოლიტიკას.

• • •

წითელი „არსენალის" კედლებთან სროლამ, რაც პიტერის ოქტომბრის ბრძოლების ექოსავით გაისმა, მთელ მსოფლიოს ამცნო, რომ უკრაინის პროლეტარიატსა და გლეხობას მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი რუსი ხალხის მაგალითისამებრ ხელთ აიღონ ძალაუფლება და ბოლოდე მიიყვანონ პროლეტარული რევოლუციის საქმე. ნაციონალისტურ ცენტრალურ რადას, რომელიც ვარაუდობდა რევოლუციური ბრძოლისათვის ჩამოუმზერებია უკრაინელი ხალხი, მიეძინებინა იგი ლოზუნგებით ეროვნული ინტერესებისა და „სოციალისტური მისწრაფებების" შესახებ, რათა შეენარჩუნებინა ბურჟუაზიული საზოგადოების საფუძვლები და ექსპლოატატორული კლასები, ჩაეფუშა თავისი განზრახვები. უკრაინის მუშათა კლასმა და გლეხობამ გაარკვიეს, ნამდვილად რა ფასი ჰქონდა „ეროვნული" ინტერესების დამცველებს, მათს კონტრრევოლუციურ რადას, რომელმაც „ერი" თქვა ეცხო საბჭოების სრულიად რუსეთის II კრილობის მიერ მიღებული ლენინური დეკრეტები.

5 დეკემბერს (22 ნოემბერს) კიევის ქარხანა „არსენალის" მუშებმა ხელისუფლების შესახებ ი. ვამარნიკის მოსაზრების შემდეგ ხმის უმრავლესობით დაადგინეს: „ჩვენ უკრაინაში, ისევე როგორც მთელ რუსეთში, მოვითხოვთ საბჭოთა ხელისუფლების შექმნას და საბჭოების სრულიად უკრაინის ყრილობის მოწვევას".

უკრაინელ ხალხს რუსულ პირობებში უხდებოდა ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლების დაფყარებისათვის. უკრაინაში სოციალისტური რევოლუციის ბასტიონები გახდნენ დიდი სამუშაოების ცენტრები — ხარკოვი, ეკატერინოსლავი, დონბასი, კიევი, მათი ბოლშევიკური ორგანიზაციები, რომლებსაც სათავეში ედგნენ ისეთი თვალსაჩინო პარტიული და სახელმწიფო მოღვაწეები, როგორიც იყვნენ გ. ი. პეტროვსკი, ნ. ა. სკრიპნიკი, ნ. ი. ჩუბარი, არტემი (ფ. ა. სერგეევი), ნ. ა. სკრიპნიკი, ვ. პ. ზატონსკი, დ. ზ. მანუილსკი, ი. მ. კოცუბინსკი, კ. ე. ვოროშილოვი და სხვები.

უკრაინა საბჭოების რესპუბლიკად გამოცხადა საბჭოების I სრულიად უკრაინის ყრილობამ, რომელიც 1917 წლის 11-12 (24-25) დეკემბერს გაიმართა. ისტორიაში პირველად შემქმნა სუბერენული და თავისუფალი უკრაინის სახელმწიფო. ყრილობამ მიიღო გადაწყვეტილება რუსეთის საბჭოთა რესპუბლიკასთან საბჭოთა უკრაინის უმჯობესი ფედერაციული კავშირის დამყარების შესახებ. ასე გადაიდგა კიდევ ერთი ნაბიჯი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის გზაზე, რომელიც 1922 წელს გამოცხადდა.

მოძმე ხალხების კავშირი განვითარდა და განმტკიცდა მშვიდობიანი სამეურნეო მშენებლობის წლებში. მაგნიტკასა და დნეპროჰესს, ფერგანის არხს, სტალინგრადის სატრაქტორო ქარხანას ეროვნული შეზღუდულობა არ ახასიათებდა. ესენი იყვნენ ჩვენი, საბჭოთა მშენებლობები, ჩვენი ძლიერებისა და აყვავების საფუძველი, მათ სარ კავშირის ყველა ხალხი აშენებდა.

ვ. ი. ლენინის მიერ შექმნილმა ერთიანმა მრავალეროვანმა სოციალისტურმა სახელმწიფომ მკაცრი შემოწმება დიდი სამამულო ომის წლებში გაიარა. ფაშისტთა მეთაურები ვარაუდობდნენ, რომ მოძმე ხალხთა კავშირი დაიშლებოდა საფრთხის წინაწე. მათ. სასტიკად გაუცრუვდათ იმედი. ხალხთა მეგობრობა ის სალი კლდე აღმოჩნდა, რომელსაც შეამსხვრიეს შუნელი ჰიტლერელთა ურდოებნა. ოქტომბრის მონაპოვართა დაცვაკავად ყველა ხალხი აღდგა. ყაზანი მკერდით ეფარებოდა მოსკოვს, უზბეკი იცავდა ლენინგრადს, რუსი ათავისუფლებდა უკრაინის გადაპუზულ მიწას.

ხალხთა მოძმე ოჯახში ჩვენმა რესპუბლიკამ ღაიცვა თავისი მთლიანობა და დაფუძნდებლობა, შეაერთა მთელი თავისი მიწები, მოკლე ვადაში აღადგინა ომით ფანგრეული მეურნეობა, ყოველმხრივ აყვავებასა და პრეობრესს მიაღწია.

დღეს უკრაინა მაღალგანვითარებული ინდუსტრიისა და მსხვილი სოციალისტური სასოფლო-სამეურნეო წარმოების რესპუბლიკაა. თავიაუფლ, ახალ ოჯახში მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკების თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების მეოხებით მან ნაბიჯ ბანგლო გზა მემამულურ-ბატონყმური წყობილებიდან ისეთი საზოგადოებამდე, რომელშიც არ იცის ექსპლოატაცია, განვლო გზა ყოფილი მეფის რუსეთია, გადაბარა კუთხის პოლიტიკური და ეროვნული უუფლებობიდან სუვერენულ სახელმწიფომდე, რომელიც საერთაშორისო ასპარეზზეა წარმოდგენილი, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შექმნის ერთ-ერთ ინიციატორამდე.

უკრაინის რესპუბლიკა, რომლის წილად მოდის მსოფლიოს ტერიტორიის ნახევარ პროცენტზე ნაკლები და მოსახლეობის 1,4 პროცენტი, იძლევა, თუ, ფოლადის, ტრაქტორების, ნაქრის მსოფლიო წარმოებისა, ქვანახშირის მსოფლიო მოპოვების 7-10 პროცენტს. ამავამად რესპუბლიკა რამ დღეში უშვებს იმდენ პროდუქციას, რამდენის გამოშვებასაც რევოლუციამდე ორი ეროი ზელიოდა სპირდებოდა. უკრაინელი მუშების ხელით გაკეთებულ ჩარხებს, ტრაქტორებს, ავტომობილებს, მძლავრ ავტომანქანებს მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში შეხვდებით.

განვითარდა და განმტკიცდა რესპუბლიკის ენერგეტიკა, გაჩნდა წარმოების ასობით ახალი დარგი. ფაბრიკა ეწარმოებს თვითმფრინავებსა და ელექტრონულ მიკროსკოპებს, სინთეზურ ალმასებსა და უნიკალურ საგლინავ დგანებს.

საბჭოთა ხელისუფლების წლებში ძირეული ცვლილებანი მოხდა სოფლის მეურნეობაში. უკრაინა გახდა განმანთავისუფლო მეწყალობელი ევროპის ბურჟუაზიულ ქვეყნებში. ეს ასეთი ბრძოლა, ეს ასეთი ბრძოლა, ეს ასეთი ბრძოლა,

საუნივერსიტეტო

ლასასრულს მოხსენებისა, რომელმაც სათაზე მეტი ხანი გასტანა, პარტკომის მდივანს მოუხდა პატიება ეთხოვა იმისათვის, რომ ვერ შეძლო შეხვედა ყველა უმნიშვნელოვანეს საკითხს, რომ ორმოცდაათი ნახევარი გვერდი ხელმარისი ვერ შეიქნა ამომწურავი სურათის დასახატავად. მართლაც, ჩვენი დიდი ეროვნული უნივერსიტეტის არა თუ ერთი წლის, არამედ ერთი დღის ნაღვაწის თუნდაც ანოტაციური აღნუსხვისათვის მთელი ტომიც უძლური შეიქნებოდა. თუ ვიგულისხმებთ, რომ პარტიული ორგანიზაციის მუშობა საუნივერსიტეტო მოღვაწეობისაგან განუყოფელია, მაშინ ძნელი წარმოსადგენი არ იქნება ერთი წლის ანგარიშის ჩაბარების სირთულე, მაგრამ იგი დაძლეულ იქნა.

ერის ისტორიისათვის უდიდეს კულტურულ და სამეცნიერო საქმეთა მოწმე სახელგანთქმულ საკმაო დარბაზში შეკრებილი კომუნისტები წარმოადგენენ უნივერსიტეტის თხუთმეტასვე ფაკულტეტს, თითქმის ოთხმოცდაათასვე კათედრას, თოთხმეტათასიან სტუდენტთა არმიასაც და ათასიან პროფესორ-მასწავლებელთა სამყაროსაც. საინტერესო იყო დარბაზის დიდი ასაკობრივი პოლუსები —მეოცე პარტიული კონფერენციის დელეგატებს შორის ნახავდით ას წლის მიღწეულ პროფესორსაც (სხვათა შორის, ყოჩაღად რომ გამოიყურებოდა) და ოცდაოდე წლის სტუდენტ ქალიშვილსაც (რომელიც სიტყვითაც კი გამოვიდა). შეუძლებელი იყო სიამაყე არ გეგრძნოთ იმის შეგნებითაც, რომ დარბაზში თქვენს გვერდით, თქვენს ახლომახლო, დელეგატის ზეციერი მანდატითური ისხდნენ მეცნიერები, რომელთა ნაშრომებსა და სახელებს არა მარტო პარტკომის მოხსენებაში, არამედ, ვინ იცის, იმ წუთებში მსოფლიოს რომელი ქვეყნის სამეცნიერო საზოგადოებრიობაში არ წარმოთქვამდნენ მოწიწებით!

კიდევ იყო ერთი სასიამოვნოდ ამაღელვებელი ფაქტი — თუმცა დარბაზში ჩვენს შორის ზის ორი სტუმარი, მაშინდელი ახალფეხადგმული უნივერსიტეტის 1918 წლისავე ორი სტუდენტი, და არა მარტო სტუდენტი! — ერთ-ერთი პირველი არალეგალური ორგანიზატორები იმ საუნივერსიტეტო პარტიული (ბოლშევიკური) ორგანიზაციისა, რომელიც ახლა თავის მეოცე კონფერენციას მართავდა! — სკკპ წევრები: 1917 წლიდან სპირიდონ კიკაჩეიშვილი და 1918 წლიდან — პატუასა ხარებავა, ამჟამად ორივე პერსონალური პენსიონერი, რომელებსაც კონფერენცია გულითადი პატივისცემით მიესალმა.

კონფერენციაზე აღმავლობას ისიც ეწეოდა, რომ დაარსების ნახევარსაუკუნოვანი დიდი იუბილე გარდეხდება ეროვნული კულტურისა და მეცნიერების ჩვენს ნათელ ტაძარს, ჩვენს პირველ უმაღლეს სასწავლებელს — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს. ამიტომაც მთელი პარტიული კონფერენცია სწორედ იმ ნიშნით წარიმართა, რომ ღირსეულად შეხვდნენ ამ იუბილეს; რომ ახალი დიდი სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-პედაგოგიური მუშაობის წარმატებებით აღნიშნონ თოთქმის ოქტომბრის რევოლუციის ტოლი უნივერსიტეტის საიუბილეო წელი. რომ გაამართლონ პარტიისა და მთავრობის დიდი ზრუნვა, რაც იმითაც გამოიხატება, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი შეეყვანილია ქვეყნის იმ ოცდახუთ უმაღლეს სასწავლებელთა რიცხვში, რომლებსაც განსაკუთრებული პირობები ექნებათ სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ფართოდ წარმოებისათვის.

კონფერენციაზე ითქვა, რომ დღეისათვის უნივერსიტეტის რვა სამეცნიერო-საკვლევ ლაბორატორიაში, რომელთაგან ოთხი პრობლემური ხასიათისაა (მათ შორის თავისი მნიშვნელობით უდიდესია გამოყენებითი მათემატიკის პრობლემური ლაბორატორია), სამასზე მეტი მეცნიერი მუშაკი მოღვაწეობს; რომ უნივერსიტეტმა თავისი არსებობის თითქმის ნახევარი საუკუნის მანძილზე ქვეყანას მისცა ორმოცი ათასზე მეტი მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი; რომ ისწავლება ხუთასზე მეტი ძირითადი და სპეციალური დისციპლინა; რომ უნივერსიტეტი ამზადებს ასოცზე მეტი სპეციალობისა და სპეციალიზაციის კადრებს; რომ თოთხმეტი ათასი სტუდენტის სწავლებასა და აღზრდას ემსახურება ასზე მეტი სასწავლო ლაბორატორია, ბიბლიოთეკა ორმილიონორასიათასტომიანი წიგნთსაცავით (დაარსების პირველ წლებში ათი ათასი ტომი თუ ჰქონდა), გამომცემლობა, რომელს წარმადობა სამ მილიონ ანაბეჭდ ფურცელს შეადგენს და რომლის გამოცემები ცნობილია შორს ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარეთაც... მაღალკვალიფიციური სამეცნიერო კადრების მომზადებას ემსახურება ჯერ კიდევ ოცდათექვსმეტი წლის წინათ შექმნილი ასპირანტურა; უდიდესი ავტორიტეტი შეიქმნა უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭომ. აქ დისერტაციებს იცავენ არა მარტო საბჭოთა, არამედ საზღვარგარეთელი მეცნიერებიც. მარტო უკანასკნელ წელს აქ დაცულ იქნა ასოცი დისერტაცია. კონფერენციის მსჯელობის მთავარი საგანი სტუდენტთა სწავლა-აღზრდის პრობლემები იყო. აღინიშნა, რომ სტუდენტთა აკადემიური წარმატება წინა სასწავლო წლებთან შედარებით საგრძნობლად გაიზარდა. ეს იმის შედეგიც არის, რომ უნივერსიტეტში პირდაპირ ლაშქრობაა გამოცხადებული სტუდენტთა მომზადების დონის ამაღლებისათვის.

კონფერენციამ დიდ საქმეთა სიმაღლეებიდან წარმოგვიდგინა რექტორატის საკითხებს დიდი ყურადღება დაეთმო კონფერენციაზე. იდეა, და მეტად სერიოზულადაც, პროფესორისა და სტუდენტის ურთიერთობის პრობლემა. ეს ბუნებრივიც არის. ცხოვრებამ უკეთესი შედეგებით დაადგინა უნივერსიტეტში ახლახან დამკვიდრებული მოწინავე მეთოდი — სტუდენტთა აკადემიურ ჯგუფებზე პროფესორთა მიმაგრება. სტუდენტ ახალგაზრდობასთან მუშაობის ბევრი კარგი მაგალითი იქნა დასახელებული. საუკეთესო ფაკულტეტისა და აკადემიური ჯგუფის სახელის მოსაპოვებლად გამოცხადებულ კონკურსში გამარჯვებულის დროშა მეორედ გადაეცა ქიმიის ფაკულტეტს.

საუნივერსიტეტო

მეტი ყურადღება მშრომელთა წერილებს

საქართველოს პროფსაბჭოს აპარატში, საოლქო პროფსაბჭოებსა და დარგობრივი პროფკავშირების რესპუბლიკურ კომიტეტებში მიღებული მშრომელთა წერილების, საჩივრებისა და განცხადებების განხილვა ძირითადად დროზე ხდება.

მაგრამ, როგორც საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა აღნიშნა თავის დადგენილებაში, მშრომელთა წერილებზე მუშაობის მდგომარეობას ჯერ კიდევ ახასიათებს არსებითი ნაკლოვანებანი.

საქართველოს პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის ადგენილებაში, საოლქო პროფსაბჭოებსა და პროფკავშირულ რესპუბლიკურ კომიტეტებს მიიღონ ეფექტიანი ღონისძიებანი მშრომელთა წერილებზე, საჩივრებზე, და განცხადებებზე მუშაობის გასაუმჯობესებლად, უზრუნველყონ უმაკერესი კონტროლი მათი გატარებისადმი აპარატში, რეგულარულად განიხილონ თავიანთ სხდომებზე ამ მუშაობის მდგომარეობა (საქდესი).

ხანგრძლივ და ნაყოფიერ მუშაობისათვის

15 დეკემბერს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომათა დარბაზში სიგელები გადასცეს მედიცინის მუშაკთა დიდ ჯგუფს, რომლებსაც ხანგრძლივი და ნაყოფიერი მუშაობისათვის ხალხის ჯანმრთელობის დაცვის დარგში მიენიჭათ საქართველოს სსრ დამსახურებული ექიმისა და დამსახურებული პროფესორის საპატიო წოდებანი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დაჯილდოების განყოფილების გამგემ ბ. კ. ცაგარეიშვილმა წაიკითხა შესაბამისი ბრძანებულებანი. რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ გ. ს. ძოწენიძემ სიგელები საქართველოს სსრ დამსახურებული ექიმის საპატიო წოდების მინიჭების შესახებ გადასცა თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგურის გამგეს ა. ი. აბაზაძეს, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის გაერთიანებული საექმო კომისიის თავმჯდომარეს ა. ბ. აბრამოვს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული სამედიცინო პუნქტის ექიმს ლ. ა. აფხაიძეს, თბილისის მე-9 პოლიკლინიკის ექიმ-თერაპევტს ბ. ლ. ბარბაქაძეს, პროფკავშირთა კურორტების მართვის რესპუბლიკური საბჭოს განყოფილების გამგეს შ. ა. ბარამაძეს, სამოქალაქო ავიაციის სამედიცინო სამსახურის ლაბორატორიის ექიმს ი. ი. ვერტგვიმს, თბილისის ბავშვთა მე-13 პოლიკლინიკის ინფექციური კაბინეტის გამგეს ც. ბ. ვაშაიძეს, რესპუბლიკური ფსიქიატრიული კლინიკური საავადმყოფოს მთავარ ექიმს შ. ა. გამყრელიძეს, თბილისის ქალაქის პირველი საავადმყოფოს ექიმს ნ. რ. გვეტაძეს, ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის განყოფილების სანეგიდსადგურის ექიმს თ. ვ. დადიანიძეს, თბილისის მე-13 პოლიკლინიკის ფტიზიოფარმაკოლოგიური კაბინეტის გამგეს მ. ხ. დვალს, თბილისის ბავშვთა მე-11 პოლიკლინიკის უბნის ექიმს ა. ხ. ენუქიძეს, თბილისის მე-4 სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის მთავარ ექიმს ო. გ. ზუმბულიძეს, ამიერკავკასიის რკინიგზის თბილისის ბავშვთა საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანების ექიმს ზ. ვ. ინასარიძეს, თბილისის ქალაქის სანიტარულ-ეპიდემიური სადგურის ექიმს გ. ა. ოორდანშვილს, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი სამმართველოს უფროსის მოადგილეს ო. პ. კავლაძეს, თბილისის მარცხენა ნაპირის სასადილოების ტრესტის სანტარულ ექიმს გ. მ. კოღუაშვილს, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მე-4 სამმართველოს პოლიკლინიკის გამგეს ა. ნ. ლასარიშვილს, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სამხედრო-სამედიცინო განყოფილების უფროსს ოფიცერს კ. ა. ლეცინსკის, თბილისის ფიზიოთერაპიული საავადმყოფოს პოლიკლინიკის განყოფილების გამგეს ნ. დ. მაისაიას, თბილისის მე-7 კლინიკური საავადმყოფოს ექიმს გ. ვ. მაჭავარიანს, თბილისის № 3 სამშობიაროს სახლის განყოფილების გამგეს თ. ლ. ნაკაიძეს, საქართველოს სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროს სამედიცინო განყოფილების უბნის ექიმს მ. ა. მეგდლიშვილს, პენსიონერ მ. თ. ნიკოლაიშვილს, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის შტაბის პოლიკლინიკის ექიმს ვ. ა. ოკუნევას, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მე-4 სამმართველოს საავადმყოფო-პოლიკლინიკის საკურნალო ფიზკულტურის კაბინეტის გამგეს ქ. კ. ფარეიშვილ-ფლენტს, თბილისის № 2 სამშობიარო სახლის განყოფილების გამგეს მ. მ. რევიშვილს, პედიატრიის სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის უმცროს მეცნიერ თანამშრომელს თ. ლ. რევიას, ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სამედიცინო სამსახურის უფროსს გ. ნ. ხედელნიკოვს, თბილისის № 9 ბავშვთა პოლიკლინიკის მთავარ ექიმს ლ. დ. უბერის, თბილისის ქალაქი პირველი კლინიკური საავადმყოფოს მეორე ბავშვთა განყოფილების გამგეს ნ. დ. უმიკაშვილს, რესპუბლიკური სამკურნალო ფიზიკულტურის დისპანსერის ფიზიოკაბინეტის გამგეს თ. გ. ჭანიშვილს, თბილისის რკინიგზის საავადმყოფოს განყოფილების გამგეს ლ. გ. ჭაჭიაშვილს, საქართველოს სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროს სამედიცინო ნაწილის ექიმს ა. მ. შონიას და სხვებს.

სიგელები საქართველოს სსრ დამსახურებული პროფეზორის საპატიო წოდების მინიჭების შესახებ გადაეცათ საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი საფოთიაქო სამმართველოს უფროსის მოადგილეს შ. ხ. აბაშიძეს, თბილისის ქიმიურ-ფარმაცევტული ქარხნის საამქროს ცვლის უფროსს მ. ვ. ბაქრაძეს, თბილისის № 26 აფთიაქის მმართველს ვ. ი. დადანიძეს, თბილისის ქიმიურ-ფარმაცევტული ქარხნის დირექტორს დ. თ. ჯაფარიძეს, გარდანის რაიონის კოჯრის აფთიაქის მმართველს დ. შ. კურცხალიას, თბილისის ქიმიურ-ფარმაცევტული ქარხნის საამქროს უფროსის მოადგილეს მ. ნ. იაშვილს და სხვებს.

ქალაქ თბილისის პირველი მაისის რაიონის მთავარმა ექიმმა ლ. ა. ხაჭაპურიძემ, საოლქო სამხედრო ჰოსპიტლის უფროსმა გ. მ. ჩიკოიძემ, საქართველოს სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროს სამედიცინო განყოფილების უფროსმა ექიმმა ე. ს. ბოდარენკომ და რესპუბლიკური ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფოს სტატისტიკის კაბინეტის გამგემ ე. ა. ცომაიამ მხურვალე მადლობა გადაუხადეს პარტიასა და მთავრობას მათი შრომის დიდად დაფასებისათვის. მთ პირობა დადეს, რომ უკეთ იმუშავებენ, ყოველ ღონეს იხმარენ, რათა კომუნიზმის მშენებელ საბჭოთა ადამიანებს შეეძლოთ ეშრომონ სამშობლოს საკეთილდღეოდ ისე, რომ არ იცოდნენ რა არის ავადმყოფობა.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ გ. ს. ძოწენიძემ კიდევ ერთხელ მიულოცა ექიმებსა და ფარმაცევტებს საპატიო წოდებათა მინიჭება და უსურვა შემდგომი წარმატებანი შრომასა და პირად ცხოვრებაში. (საქდესი).

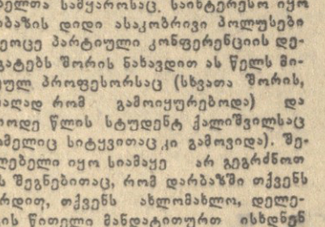

თბილისის კონსერვატორიის იუბილე

ზემითი აღნიშნა თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიამ თავისი დაარსების 50 წლისთავი. მუსიკალური კადრების ამ სამჭედლოს იუბილეზე ჩამოვიდნენ სტუმრები მოსკოვიდან, ლენინგრადიდან, კიევიდან და რიგიდან, ვილნიუსიდან და ბაქოდან, ერევნიდან, საზღვარგარეთიდან.

16 დეკემბერს დღისით კონსერვატორიის დიდ დარბაზში შეიკრიბნენ ქალაქის მუსიკალური საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, კონსერვატორიის კურსდამთავრებულნი და სტუდენტები, რათა აღენიშნათ ეს საზეიმო ნაწილი. პროფესორმა ე. ძიძაძემ წაიკითხა მოხსენება, რომელიც მიუძღვნა კონსერვატორიას, მის სახელოვან გზას.

„მისასალმებელი სიტყვები წარმოთქვეს სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა პ. ამირანაშვილმა, კონსერვატორიის სტუდენტმა ც. მეხუმშვილმა, პროფესორმა ვ. ბერიძემ, საქართველოს ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დოცენტმა ნ. მოწონელიძემ, თბილისის უცხო ენათა ინსტიტუტის სტუდენტმა თვითმოქმედების მუსიკალურმა ხელმძღვანელმა გ. ბიშოფელმა, პროფესორმა დ. ჯანელიძემ, თბილისის მეოთხე მუსიკალური სასწავლებლის დირექტორმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა მასწავლებელმა ქ. ჯიქიამ, რიგის კონსერვატორიის პროფესორმა ი. ლუნანმა, კონსერვატორიის კურსდამთავრებულმა თ. ჩიჩუამ, საქართველოს სახალხო მხატვარმა, რუსთაველის სახელობის პრემიის ლაურეატმა ლ. გუდიაშვილმა, ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ კომპოზიტორმა ო. გორდელმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა ა. გელოვანმა, მოსკოვის იპოლიტოვ-ივანოვის სახელობის მუსიკალური სასწავლებლის დირექტორმა ე. გეოდვანოვამ, საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივანმა პოეტმა ი. ნონეშვილმა, გ. მარქვსის სახელობის რესპუბლიკური ბიბლიოთეკის დირექტორმა პ. კანდელაკიმ, თბილისის კონსერვატორიის კურსდამთავრებულმა აფხაზმა კომპოზიტორმა ა. ჩიჩბამ, საქართველოს თეატრალური საზოგადოების თავმჯდომარემ, რესპუბლიკის სახალხო არტისტმა დ. ანთაძემ, რესპუბლიკის სახალხო არტისტმა კომპოზიტორმა რ. ლაღიძემ, ვ. აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის თეატრის დირექტორმა ა. შანიძემ, ქუთაისის მუსიკალური სასწავლებლის დირექტორმა რ. გუმბერიძემ, ბათუმის მუსიკალური სასწავლებლის დირექტორმა რ. ჭანიძემ, კომპოზიტორმა ა. ანდრიაშვილმა, თბილისის მე-13 მუსიკალური სკოლის დირექტორმა ი. ხარაბაძემ, მოსკოველმა მუსიკისმცოდნემ ი. ნესტიევამ და სხვებმა.

საზეიმო კრებაზე გამოვიდნენ მუსიკალური ათწლედისა და ამიერკავკასიის რკინიგზის მხატვრული აღზრდის სასლის აღსაზრდელები.

კრებაზე წაიკითხეს მისასალმებელი დეპეშები, რომლებიც გამოგზავნილია ბერლინიდან, ვარშავიდან, მოსკოვიდან, ლენინგრადიდან, ნოვოსიბირსკიდან და სხვა ქალაქებიდან.

• • •

შემდეგ ზეიმი გაგრძელდა ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში. ეს საღამო დღესასწაულის ცენტრალური მოვლენა გახდა. თეატრის დარბაზში შეიკრიბნენ ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, მოკავშირე რესპუბლიკებიდან და საზღვარგარეთიდან ჩამოსული სტუმრები.

სცენის სიღრმეში ელვარებს ციფრი „50". მართლაც რომ ოქროს იუბილეს ზეიმობს თბილისის კონსერვატორია, ზეიმობს დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავის წელს. ამ წლების მანძილზე აქ აღიზარდა ნიჭიერ მუსიკოსთა რამდენიმე თაობა, რომლებმაც ასახელეს საბჭოთა მუსიკა.

...დიდებულად ეღერს ზაქარია ფალიაშვილის უკვდავი მუსიკა. სტუდენტთა სიმფონიური ორკესტრი და გაერთიანებული გუნდი რესპუბლიკის სახალხო არტისტის ზ. ფალიაშვილის დირიჟორობით ასრულებს ნაწყვეტს ოპერა „აბესალომ და ეთერიდან".

კონსერვატორიის რექტორმა, საქართველოს სახალხო არტისტმა ს. ცინცაძემ შეკრებილთ გააცნო მუსიკალური უმაღლესი სასწავლებლის საქმიანობა 50 წლის მანძილზე, მის დამაარსებელთა და პედაგოგთა მოღვაწეობა, აღზრდილთა წარმატებანი. რესპუბლიკის კულტურის მინისტრმა ო. თაქთაქიშვილმა წაიკითხა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და მინისტრთა საბჭოს მისალმება, რომელსაც შეკრებილნი მქუხარე ტაშით შეხვდნენ. სსრ კავშირის კულტურის მინისტრის მოადგილემ ვ. კუხარსკიმ მხურვალედ მიულოცა კონსერვატორიის პედაგოგებსა და სტუდენტებს სახელოვანი იუბილეს და უსურვა, რომ მომავალშიც მაღალ ატარონ საბჭოთა მუსიკალური ხელოვნების დროშა.

მსმენელებმა ტაშით დაჯილდოვეს ამიერკავკასიის კონკურსის ლაურეატი, სტუდენტი მ. დოიჯიშვილი, რომელმაც შეასრულა პროკოფიევის „ცოფნება". საზოგადოების სამჯერზე წარსდგა სტუდენტ ვიოლონჩელისტთა ამას წინათ შექმნილი ანსამბლი რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტის დოცენტ ი. ჭეიშვილის ხელმძღვანელობით. ანსამბლმა ოსტატურად შეასრულა არუთინიანის „ალაგიზი".

რუმინეთის მუსიკალური საზოგადოებრიობის სახელით მხურვალედ მიესალმა იუბილარს ბუქარესტის კონსერვატორიის პროფესორი ჯულიანო. შეკრებილთ გულთბილად მიულოცა კონსერვატორიის 50 წლისთავი მოსკოვის ჩაიკოვსკის სახელობის კონსერვატორიის პრორექტორმა პროფესორმა ა. ნიკოლაევმა. სსრ კავშირის კომპოზიტორთა კავშირის სახელით იოანე პარაკა მუსიკისმცოდნე ე. გროშევამ. იუბილარს მიესალმა საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრი გ. ჯიბლაძე.

დამსახურებული წარმატება ხვდა წილად კონსერვატორიის დიპლომანტს ა. შომახიას, რომელმაც შეასრულა გ. კოელაძის სიმღერა „გუდისა" (კონცერტმაისტერი — ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე მ. კამოვა).

ნიჭიერი პიანისტის, კონსერვატორიის მესამე კურსის სტუდენტის მ. ხვიტიას სახელი ამ ცოტა ხნის წინათ გახდა ცნობილი. მან გაიმარჯვა სმეტანას სახელობის საერთაშორისო კონკურსზე. საიუბილეო კონცერტზე პიანისტმა შეასრულა სმეტანას „ფანტაზია ხალხური სიმღერების თემებზე" და დაიმსახურა მსმენელთა მქუხარე ტაში. სტუდენტთა სიმფონიურმა ორკესტრმა შეასრულა ვაგნერის ოპერა „ნიურნბერგელი მაისტერზინგერების" უვერტიურა.

ლენინგრადის კონსერვატორიის პროორექტორმა ფ. სოკოლოვმა საქართველოს კონსერვატორიას მიულოცა იუბილე და რექტორს გადასცა კომპოზიტორ ზ. ფალიაშვილის ხელნაწერები. ჩეხოსლოვაკიის მუსიკალური საზოგადოებრიობის სახელით იუბილარს მიულოცა პრაღის კონსერვატორიის პროფესორმა ხუბაჩეკმა. ღირსშესანიშნავი თარიღი მიულოცეს კონსერვატორიის დიდ კოლექტივს სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა ა. მაჭავარიანმა, ერევნის კონსერვატორიის რექტორმა ლ. სარიანმა, კიევის კონსერვატორიის პროფესორმა, საქართველოს დამსახურებულმა არტისტმა გ. მარგიევმა.

ოსტატობითა და არტისტიზმით მოსიმღერა მამენელები საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატმა, რესპუბლიკის სახალხო არტისტმა მარინე იაშვილმა, რომელმაც შეასრულა ბრამსის „სკერცო" (კონცერტმაისტერი ი. ლიფშიცი). მსმენელებს მოეწონათ მუსიკისმცოდნეობის, სიმღერაანი და საფორტეპიანო განყოფილებათა სტუდენტებისაგან შედგენილი ვოკალური ანსამბლი „მოტეტი", რომელსაც ხელმძღვანელობს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ბ. ლორთქიფანიძე. ტემპერამენტით შეასრულა ა. მაჭავარიანის „მაზრიტანული ცეკვა" საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატმა ციალა კვეტნაძემ.

კონსერვატორიას იუბილე მიულოცეს ვილნიუსის კონსერვატორიის რექტორმა ი. კარნიავიჩიუსმა, ბაქოს კონსერვატორიის დოცენტმა ნარიმან-ბეიევმა, კიშინიოვის ხელოვნების ინსტიტუტის რექტორმა ა. სუსლოვმა, ალმა-ატის კონსერვატორიის დოცენტმა მ. მუტაიევმა, ჩრდილოეთ ოსეთის წარმომადგენელმა, საქართველოს ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ კომპოზიტორმა დ. ხახანოვმა.

სცენაზე გამოვიდა თბილისის კონსერვატორიასთან არსებული ცენტრალური მუსიკალური სკოლის მეგიოლინეთა ანსამბლი. ანსამბლმა შეასრულა ბრამსის „უნგრული ცეკვა". ანსამბლის ხელმძღვანელია რუსეთელი ხელოვნების დამსახურებული არტისტი შ. შანიძე.

ამ საღამოს მსმენელებმა მქუხარე ტაშით დაჯილდოვეს მამა-შვილი — სსრ კავშირის სახალხო არტისტი პ. ამირანაშვილი და საქართველოს სახალხო არტისტი მ. ამირანაშვილი, სტუდენტთა ვოკალური ანსამბლი „გორდელა".

კიდევ ერთხელ გამთბრწყინდა საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატის ლიანა ისაკაძის ტალანტი. მან ფაქიზი გემოვნებით შეასრულა სარასატეს „ბასკური კაპრიჩიო" (კონცერტმაისტერი რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი ნ. დმიტრიადი).

საზეიმო კონცერტში მონაწილეობდნენ რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი ც. ტატიშვილი და არტისტ სტუდენტთა ანსამბლი (ხელმძღვანელი — რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი კ. კინზურაშვილი, კონცერტმაისტერი ნ. ჩერქეზიშვილი).

დასასრულ აკადემიური ოპერა „აბესალომ და ეთერიდან", რომელიც შეასრულეს ლუსი ლაურეატმა, რესპუბლიკის სახალხო არტისტმა მარინე იაშვილმა, რომელმაც შეასრულა ბრამსის „სკერცო" (კონცერტმაისტერი ი. ლიფშიცი). მსმენელებს მოეწონათ მუსიკისმცოდნეობის, სიმღერაანი და საფორტეპიანო განყოფილებათა სტუდენტებისაგან შედგენილი ვოკალური ანსამბლი „მოტეტი", რომელსაც ხელმძღვანელობს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ბ. ლორთქიფანიძე. ტემპერამენტით შეასრულა ა. მაჭავარიანის „მაზრიტანული ცეკვა" საერთაშორისო კონკურსის ლაურეატმა ციალა კვეტნაძემ.

კონსერვატორიის ეზოში ბრონზისა და ბეტონისგან ჩასმულ ბოლოს ბრონზის ფილაზე ამოიკვეთა: „1917 — 1967 — 50 — 1918 — 1967 — 49 — 1918 — 1967 — 50 — 1918 — 1967 — 49 — 1918 — 1967 — 50 — 1918 — 1967 — 49 — 1918

ᲩᲔᲜᲗᲐᲜ ᲕᲐᲠᲗ, ᲛᲔᲑᲠᲫᲝᲚᲝ ᲕᲘᲔᲗᲜᲐᲛᲘ!

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ხელსაწყოების ქარხნის სასობით მუშა, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკი და მოსამსახურე შეიკრიბა მიტინგზე, რომელიც მიეძღვნა სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის შექმნის მეშვიდე წლისთავს.

მიტინგი გახსნა საწარმოს პარტიული ბიუროს მდივანმა ა. მიქელაძემ.

— ჩვენს ქვეყანაში, — თქვა მან, — მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს მოწოდებით მიმდინარეობს მებრძოლ ვიეტნამთან სოლიდარობის კვირეული. ჩვენი შეკრიბეთ, რათა კიდევ ერთხელ გულისწყრომით დავგმოთ იმპერიალისტური აგრესია, ცხადყოთ ჩვენი სპრძოლო სოლიდარობა გმირ ვიეტნამელ ხალხთან.

ტრიბუნაზეა მოწინავე ზეინკალი, კომუნისტური შრომის დამკვრელი ა. ლობანაძე.

— ამერიკელ ინტერვენტთა სამარცხვინო მოქმედება გულისწყრომასა და აღშფოთებას იწვევს მთელ მსოფლიოში, — ამბობს იგი. — ამერიკელ აგრესორთა გაძეგება, დამოუკიდებელი, დემოკრატიული, მშვიდობიანი, ნეიტრალური და აყვავებული სამხრეთ ვიეტნამის შექმნა — ასეთია განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის პოლიტიკური პროგრამა და ჩვენ გვწამს, რომ მამაცი ვიეტნამელი ხალხი ამ პროგრამას წარმატებით შეასრულებს.

— მთელი ჩვენი კოლექტივი, — თქვა მოწინავე ხარატმა, კომუნისტური შრომის დამკვრელმა ს. ჟამკოჩიანმა, — აღშფოთებულია პენტაგონის მოქმედებით ვიეტნამში. ჩვენ, მუშები, მთელ პროგრესულ კაცობრიობასთან ერთად პროტესტს ვაცხადებთ და სასტიკად გმობთ ამერიკელ აგრესორთა ბინძურ ომს მშვიდობისმოყვარე ვიეტნამის მიწა-წყალზე.

საწარმოს საგეგმო-ეკონომიური განყოფილების უფროსმა მ. ბერელსონმა თავის გამოსვლაში გულისწყრომით დაგმო ამერიკელ აგრესორთა მოქმედება და გამოთქვა რწმენა, რომ გმირი ვიეტნამელი ხალხი გაიმარჯვებს.

ᲧᲕᲔᲚᲐ საბჭოთა ადამიანი შეშფოთებით ადევნებს თვალს, თუ როგორ ფართოვდება ამერიკელ იმპერიალისტური აგრესია ვიეტნამში. ამერიკელები სულ უფრო აძლიერებენ ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ქალაქების დაბომბვას. ყოველივე ეს მთელი პროგრესული კაცობრიობის გულისწყრომას იწვევს.

ვიეტნამში ამერიკის მხედრიონის ბოროტმოქმედების წინააღმდეგ საპროტესტო მიტინგი გაიმართა თბილისის ქარხანა „საქტრიკოტაჟში“.

მიტინგი გახსნა პარტიული ბიუროს მდივანმა გ. ფოცხიშვილმა, რომელმაც თქვა:

— თითოეული ჩვენგანი აღელვებით კითხულობს ცნობებს ინდოჩინეთის მიწა-წყალზე ბრძოლების შესახებ, ვიეტნამში გახსნილმა ფრონტმა უხილავი ხაზით გადაკვეთა მთელი დედამიწა. ერთ მხარეზე დგანან რეაქციისა და იმპერიალიზმის ძალები, მეორეზე — ისინი, ვისთვისაც ძვირფასია ხალხთა მშვიდობა და თავისუფლება, დამოუკიდებლობა და პროგრესი. შენთან ვართ, მებრძოლო ვიეტნამო!

— სამართლიანი საქმისათვის თავისი

ᲡᲐᲥᲐᲗᲐᲕᲝᲠᲘᲡᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘ

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲔᲚᲘ აგრესორები განაგრძობენ ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის მშვიდობიანი ქალაქებისა და სოფლების დაბომბვას. თავიანი ბარბაროსული მოქმედებით იმპერიალისტები ცდილობენ დააჩოქონ თავისუფლებისმოყვარე ვიეტნამელი ხალხი, გაგებინონ მისი სიმტკიცე, მაგრამ პატრიოტები საკადრის პასუხს აძლევენ ოკეანისგაღმელ მეკობრეებს.

აგრესორები ვერ წაუვლენ შურისძიებას ათასობით უდანაშაულო მსხვერპლისათვის. განა შეიძლება გატეხო მათი სიმტკიცე, ვინც სამშობლოს თავისუფლებისათვის იბრძვის?

ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲗᲐ: ზემოთ — კიდევ ერთი ამერიკული ბომბდამშენი, ჩამოგდებული ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის მეზენიტეების მიერ. ქვემოთ — ამერიკელთა დაბომბვის მსხვერპლი.

ფოტო „ფროიე ველტ“ — ახალი ამბების საგაზეთოსი.

ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠ ᲐᲡᲐᲛᲑᲚᲔᲐᲖᲔ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის სპეციალურმა პოლიტიკურმა კომიტეტმა დაამთავრა პალესტინელ არაბ ლტოლვილთა პრობლემის განხილვა და მიიღო რეზოლუციათა სამი პროექტი.

ხმის უმრავლესობით კომიტეტმა მოიწონა ავღანეთის, ინდონეზიის, მალაიზიის, პაკისტანისა და სომალის რეზოლუციის პროექტი. იგი ითვალისწინებს იმ საკუთრების მეურვის დანიშვნას, რომელიც არაბმა ლტოლვილებმა დატოვეს და ისრაელმა უკანონოდ მიითვისა. არაბულმა სახელმწიფოებმა, სოციალისტურმა ქვეყნებმა და აზიის ბევრმა დაბოლოებულმა სახელმწიფომ მხარი დაუჭირეს ამ პროექტს. იგი მიიღეს ისრაელისა და დასავლეთის ქვეყნების, უწინარეს ყოვლისა შეერთებული შტატების, გაფორებული წინააღმდეგობის მიუხედავად.

ამერიკის დელეგაციამ არათუ ხმა მისცა რეზოლუციის წინააღმდეგ ისრაელის დელეგაციასთან ერთად, არამედ აგრეთვე რეზოლუციის საწინააღმდეგოდ გამოიყენა იგივე არგუმენტები. ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელმა სეიმურ ფინგერმა განაცხადა, რომ რეზოლუცია „ისრაელის სუვერენულ უფლებათა“ დარღვევაა.

ამგვარი მიდგომა კანონიერ ეჭვს იწვევს იმის შესახებ, რომ გულწრფელი იყოს რეზოლუციის მეორე — ამერიკული — პროექტი, რომელშიც გამოთქმულია „დიდი დანანება, რომ ლტოლვილთა რეპატრიაცია და მათთვის კომპენსაციის გადახდა“ ვერ განხორციელდა. ეს პროექტიც მიიღო დღეს სპეციალურმა პოლიტიკურმა კომიტეტმა.

რეზოლუციის მესამე პროექტში — ცხრამეტი ქვეყნის პროექტში, რომელიც სპეციალურმა კომიტეტმა მიიღო, მწუხარებაა გამოთქმული იმის გამო, რომ გრძელდება არაბ ლტოლვილთა ტანჯვა, გამოწვეული ამასწინანდელი საომარი მოქმედებით ახლო აღმოსავლეთში.

გენერალური ასამბლეა, ნათქვამია პროექტში, ადასტურებს თავის 1967 წლის 4 ივლისის რეზოლუციას, რომელიც ავალებდა ისრაელს ხელი შეეწყო ივნისის ომის დროს გაქცეული 350 ათასამდე არაბი მცხოვრების დაბრუნებისათვის. ისრაელის მთავრობამ, როგორც ცნობილია, ჩაფუშა ამ რეზოლუციის განხორციელება.

ᲧᲝᲕᲔᲚᲘ ᲛᲮᲠᲘᲓᲐᲜ

ᲡᲐᲣᲚᲒᲐᲠᲒᲐᲠᲔᲗᲘᲡ პრესის ფურცლებზე თვალსაჩინო ადგილი უკავია მებრძოლ ვიეტნამში მექმნილ მდგომარეობას. გაზეთები წერენ, რომ ზედიზედ ოთხი დღეა გრძელდება ამერიკის ავიაციის თავდასხმა ჰანოისა და ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის სხვა რაიონებზე. ამერიკის პრესა აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ავიაციას თავდასხმები დროს დიდი ზარალი მოსდის.

„ნიუ-იორკ ტაიმსის“ საიგონელი კორესპონდენტი წერს, რომ სამხრეთ ვიეტნამში პოლიტიკური ვითარება სულ უფრო დაძაბული ხდება. მისი სიტყვით, ეს დაძაბულობა გამოწვეულია იმით, რომ საიგონის მბრძანებელი რეჟიმი არ ასრულებს თავის წინასაარჩევნო დაპირებებს.

იმასთან დაკავშირებით, რომ დღეს ბრიუსელში იხსნება ევროპის გაერთიანებათა მინისტრების სხდომა, პრეესა ყველავ უპრუნდება „საერთო ბაზარში“ ინგლისის მიღების პერსპექტივების საკითხს. გაზეთები აღნიშნავენ, რომ საფრანგეთის წარმომადგენელი შეურიგებელ პოზიციას დაიკავებენ ინგლისის მიმართ. ინგლისური „დეილი ტელეგრაფი“ წერს, რომ საფრანგეთი შეიძლება ორგანიზაციის გათიშვის შექარასაც კი არ მოერიდოს, თუ ევროპის სხვა წევრებმა დაჟინებით მოითხოვეს ინგლისის ხელის დაკავებულობა. დღეს ბრიუსელში, აღნიშნავს პარიზის „ოროორი“, იწყება ძნელი ბრძოლა საფრანგეთსა და მის პარტნიორებს შორის ევროპის გაერთიანებაში. „ეკონომისტის“ გაერთიანება, წერს დასავლეთგერმანული „ნაიეს �ტაგი“, — ახალ განსაცდელშია“.

ᲛᲣᲨᲘᲐᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲮᲠᲔᲗᲐ ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐ

ᲢᲣᲠᲘ. (საფრანგეთი), 18 დეკემბერი. საკდესის სპეციალური კორესპონდენტი ა. კრასილოვი გვატყობინებს: „ფრანგები ვიეტნამის მხარეზე არიან“, — ასეთი ლოზუნგით წარმართება მომავალ, 1968 წელს საფრანგეთის მშვიდობისათვის მოძრაობის მთელი საქმიანობა. ეს ლოზუნგი გუშინ დაამტკიცეს მოძრაობის ეროვნული ყრილობის დასკვნითს სხდომაზე ქალაქ ტურში. ყრილობაში მონაწილეობდა 750 დელეგატი, რომლებიც აქ საფრანგეთის ყველა ოლქიდან ჩამოვიდნენ.

დასკვნითი რეზოლუციის ტექსტში აღნიშნულია, რომ საფრანგეთის მშვიდობის მომხრენი აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ მებრძოლ ვიეტნამელ ხალხთან სოლიდარობის კამპანიაში და განაგრძობენ ბრძოლას ამ ქვეყანაში ამერიკის აგრესიის შეწყვეტისათვის.

1968 წელს საფრანგეთის მშვიდობის მოძრაობი აგრეთვე მტკიცედ გაიღაშქრებენ ევროპის კოლექტიური უშიშროებისათვის, იბრძოლებენ ძველ ევროპის ბაზრის ლიკვიდაციისათვის, რომ ადგილი დაუთმონ ევროპულ ეროვნულ ბაზრებს, ებრძოლებიან ნატოს ბაზების ლიკვიდაციისათვის, ებრძოლებიან ევროპაში ატომური ენერგიის ფეოდალურ-ბიუროკრატიული ბატონობის ლიკვიდაციისათვის, ებრძოლებიან ევროპაში ამერიკული კაპიტალის ბატონობის ლიკვიდაციისათვის.

ᲤᲐᲠᲣᲚᲘ ᲛᲐᲜᲔᲕᲠᲘᲡ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲝᲠᲘ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). შეერთებული შტატები ფარულ მანევრებს მიმართავს ათეულ და რომში საბერძნეთის ორი უკიდურესი მემარჯვენე პოლიტიკური ძალის — მეფის კარისა და სამხედრო ხუნტის შერიგების მიზნით.

რომაელ დიპლომატთა უმრავლესობის აზრით, აღნიშნავს გაზეთის რომაელი კორესპონდენტი გრუსონი, ამერიკის შეერთებული შტატები აქტიურად მონაწილეობს შერიგების ღონისძიებებში. „არავის არ სჯერა, თითქოს ამერიკელი ელჩის რეინჰარდტის ვიზიტი ეიფელთან, როგორც ამას საბერძნეთის საელჩოს მოხელეები ამტკიცებენ, მხოლოდ „ძველ მეგობრების“ შეხვედრა ყოფილიყოს.

„ნიუ-იორკ ტაიმსი“ აგრეთვე იუწყება, რომ, როგორც კი ჩაიფუშა მეფის ცდა მოეხდინა კონტრგადატრიალება, ამერიკის შეერთებული შტატების ათენელმა ელჩმა პეტოტმა დიპლომატებს „დამყარა კონტაქტი“ ხუნტასთან, ეიზენჰაუერ პრეზიდენტმა ინტერნაციონალ ცნობით, ამერიკელი დიპლომატებისა და ხუნტის ეს მეჯლისი „კონტაქტები“ მიზნად ისახავდნენ „ქომაგრომისის“ მიღწევას.

როგორც „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ იტყობინება, ამერიკის დიპლომატიის ნაჩქარევი მოქმედება იმით ახსნება, რომ სულ უფრო სულტანდება ხუნტის პოზიციები. გაზეთი აღიარებს, რომ მისი პოლიტიკური პოზიციები უფრო სულტია „ვიდრე მოსალოდნელი იყო“ და ხაზს უსვამს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედება ნაკარნახევია „ნატოს ინტერესებით“.

ᲐᲮᲚᲘ ᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲨᲕᲜᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ კავშირის ქალთა კომიტეტმა გამოაქვეყნა განცხადება, რომელითაც მსოფლიოს ქალებს, ქალთა საერთაშორისო და ეროვნულ ორგანიზაციებს, მსოფლიო საზოგადოებრიობას მოუწოდა ერთად იბრძოლონ ისრაელის აგრესიის შედეგების ლიკვიდაციისათვის, იმისათვის, რომ ისრაელმა ოკუპანტებმა დაუყოვნებლივ გაიყვანონ ჯარები დაპყრობილი ტერიტორიებიდან.

ვერ შეეფერებიათ იმას, ნათქვამია განცხადებაში, რომ აგრესორები თავიანთი ექსპანსიონისტური პოლიტიკის განხორციელებისათვის მიმართავენ უკიდურეს ღონისძიებებს, ერეკებიან და ფიზიკურადაც კი ანადგურებენ არაბ მოსახლეობას. პრესის ცნობები, არაბ ქალთა წერილები, თვითმხილველთა ნაამბობი მოწმობენ, თუ რა უაღრესად მძიმეა ოკუპირებული რაიონების მოსახლეობის ხვედრი.

ოკუპირებულ არაბულ მიწებზე ისრაელის ჯარების შემდგომი ყოფნა უშუალოდ საფრთხეს უქმნის ახლო აღმოსავლთის ხალხთა მშვიდობასა და უშიშროებას, აძლიერებს დაძაბულობას მთელ მსოფლიოში, აღნიშნულია განცხადებაში.

ᲛᲔᲯᲚᲘᲡᲛᲐ ᲛᲝᲘᲬᲝᲜᲐ ᲨᲔᲗᲐᲜᲮᲛᲔᲑᲐ

ᲗᲔᲰᲔᲠᲐᲜᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). ირანის მეჯლისმა მოიწონა საბჭოთა კავშირ-ირანის შეთანხმება კულტურული ურთიერთობის შესახებ. შეთანხმებით, რომელსაც ხელი მოაწერეს თეირანში 1966 წლის აგვისტოში, გათვალისწინებულია ორი ქვეყნის მეცნიერთა კონტაქტების გაფართოება. ირანი და საბჭოთა კავშირი გაცვლიან უფრო მეტ მხატვრულ და მეცნიერულ ფილმს, წიგნსა და ჟურნალს, მუსიკალურ ჩანაწერებსა და ხელოვნების საწარმოებთა გამოფენებს. მნიშვნელოვნად გაფართოვდება აგრეთვე ორი მეზობელი ქვეყნის სპორტული ურთიერთობა.

ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐᲛ ᲓᲐᲐᲛᲗᲐᲕᲠᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

ᲑᲠᲘᲣᲡᲔᲚᲘ. 18 დეკემბერი. საკდესის კორესპონდენტები ვ. კოლკოვი და ე. სავჩენკო იუწყებიან: ბელგიის კომპარტიის XVIII ყრილობამ, რომელიც ორ დღეს მიმდინარეობდა აქ, გუშინ სალამოს დაამთავრა მუშაობა. ყრილობის დელეგატებმა — ბელგიის კომპარტიის ყველა ფედერაციის წარმომადგენლებმა მოისმინეს და განიხილეს ბელგიის კომპარტიის თავმჯდომარის ე. ბიურნელის მოხსენება „კომუნისტები და ბრძოლის ამოცანები უახლოესი პერიოდისათვის“ მოიწონეს ეს მოხსენება და მიიღეს გადაწყვეტილება გამოქვეყნდეს იგი პრესაში.

შემდეგ ყრილობის დელეგატებმა ერთსულოვნად მიიღეს დასკვნითი რეზოლუცია პარტიის 1968 წლის ამოცანების შესახებ.

რეზოლუციის ავტორები მკაცრად გმობენ ბელგიის მთავრობის მისწრაფებას „მხარი დაუჭიროს ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველ წრეებს, რომელთა იზოლაცია საერთაშორისო ასპარეზზე განუწყვეტლივ იზრდება იმის გამო, რომ ისინი განაგრძობენ ომს ვიეტნამში“, რეზოლუციის ავტორები აგრეთვე გმობენ მთავრობის პოლიტიკას, რომლის გამო ბელგია კვლავ მონაწილეობას იღებს ნატოში.

ᲡᲐᲤᲠᲐᲜᲒᲔᲗᲘᲡ ᲠᲐᲓᲘᲙᲐᲚᲗᲐ ᲨᲔᲙᲠᲔᲑᲐ

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. 18 დეკემბერი. საკდესის კორესპონდენტი ა. ზვანცოვი იუწყება: ტულუზაში გაიმართა რადიკალთა პარტიის ყრილობა. დელეგატებმა მოიწონეს დემოკრატიული და სოციალისტური მემარცხენე ძალების ფედერაციის მიერ დასახული პოლიტიკური კურსი და ფედერაციაში შემავალ დაჯგუფებათა (სოციალისტური პარტიის, რადიკალების, რესპუბლიკური კლუბების) უფრო მჭიდროდ შეკავშირების გეგმა. ყრილობამ საჭიროდ მიიჩნია შექმნან მემარცხენე ძალების ერთიანი ოპოზიციური არაკომუნისტური ორგანიზაცია. პოლიტიკური რეზოლუცია აკრიტიკებს საფრანგეთის მთავრობის ახლანდელ კურსს, რომელიც „მუშებსა და უმცოლელთ აკისრებს დეფლაციის და მოდუნების ყველაზე მძიმე შედეგებს“.

რეზოლუციის ავტორები გმობენ აგრეთვე მთავრობის საგარეოპოლიტიკურ კურსს, „რომელსაც იზოლაციისაკენ მიჰყავს საფრანგეთი“. რადიკალებს აწუხებთ „სისტემატური მტრული განწყობილება შეერთებული შტატების მიმართ“, საჭიროდ მიაჩნიათ ევროპის განმტკიცება და ინგლისის მიღება „საერთო ბაზარში“, აკრიტიკებენ „ეროვნული დამოუკიდებლობის მოძველებულ კონცეფციას“, რომელსაც ადგანან საფრანგეთის ხელმძღვანელნი.

ᲬᲘᲜᲐᲡᲐᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲝ ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲘᲡ ᲬᲘᲜ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). სენატორ იეჯინ მაკართის, რომელმაც დაასახელა თავისი კანდიდატურა პრეზიდენტის პოსტზე, მხარი დაუჭირა „მშვიდობის, თანასწორობისა და პროგრესის ლოზუნგით წინასაარჩევნო კამპანიის მომწყობ კალიფორნიის დემოკრატთა კომიტეტმა“. ამ ორგანიზაციაში, რომელიც ოფიციალურად არ არის დაკავშირებული დემოკრატიულ პარტიასთან, ირიცხება 33 ათასი წევრი. იგი აქტიურად იბრძვის მთავრობის სავიეტნამო პოლიტიკის წინააღმდეგ, მოითხოვს შეწყვიტონ ომი, მოითხოვს მიანიჭონ თანასწორი უფლებანი ზანგ მოსახლეობას და ქვეყნის სხვა ეროვნულ უმცირესობებს.

ᲛᲣᲨᲘᲐᲝᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲮᲠᲔᲗᲐ ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐ

ᲢᲣᲠᲘ. (საფრანგეთი), 18 დეკემბერი. საკდესის სპეციალური კორესპონდენტი ა. კრასილოვი გვატყობინებს: „ფრანგები ვიეტნამის მხარეზე არიან“, — ასეთი ლოზუნგით წარმართება მომავალ, 1968 წელს საფრანგეთის მშვიდობისათვის მოძრაობის მთელი საქმიანობა. ეს ლოზუნგი გუშინ დაამტკიცეს მოძრაობის ეროვნული ყრილობის დასკვნითს სხდომაზე ქალაქ ტურში. ყრილობაში მონაწილეობდა 750 დელეგატი, რომლებიც აქ

ᲤᲐᲠᲣᲚᲘ ᲛᲐᲜᲔᲕᲠᲘᲡ ᲘᲜᲘᲪᲘᲐᲢᲝᲠᲘ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). შეერთებული შტატები ფარულ მანევრებს მიმართავს ათეულ და რომში საბერძნეთის ორი უკიდურესი მემარჯვენე პოლიტიკური ძალის — მეფის კარისა და სამხედრო ხუნტის შერიგების მიზნით.

რომაელ დიპლომატთა უმრავლესობის აზრით, აღნიშნავს გაზეთის რომაელი კორესპონდენტი გრუსონი, ამერიკის შეერთებული შტატები აქტიურად მონაწილეობს შერიგების ღონისძიებებში. „არავის არ სჯერა, თითქოს ამერიკელი ელჩის რეინჰარდტის ვიზიტი ეიფელთან, როგორც ამას საბერძნეთის საელჩოს მოხელეები ამტკიცებენ, მხოლოდ „ძველ მეგობრების“ შეხვედრა ყოფილიყოს.

„ნიუ-იორკ ტაიმსი“ აგრეთვე იუწყება, რომ, როგორც კი ჩაიფუშა მეფის ცდა მოეხდინა კონტრგადატრიალება, ამერიკის შეერთებული შტატების ათენელმა ელჩმა პეტოტმა დაიყოვნებლივ „დამყარა კონტაქტი“ ხუნტასთან, ეიზენჰაუერ პრეზიდენტმა ინტერნაციონალ ცნობით, ამერიკელი დიპლომატებისა და ხუნტის ეს მეჯლისი „კონტაქტები“ მიზნად ისახავდნენ „ქომაგრომისის“ მიღწევას.

როგორც „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ იტყობინება, ამერიკის დიპლომატიის ნაჩქარევი მოქმედება იმით ახსნება, რომ სულ უფრო სულტანდება ხუნტის პოზიციები. გაზეთი აღიარებს, რომ მისი პოლიტიკური პოზიციები უფრო სულტია „ვიდრე მოსალოდნელი იყო“ და ხაზს უსვამს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოქმედება ნაკარნახევია „ნატოს ინტერესებით“.

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲓᲐᲣᲨᲘᲜᲔᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲐᲜᲔᲑᲡ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ. 18 დეკემბერი. (საკდესი). „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ აცხადებს, რომ ამერიკელ აგრესორთა ბინძური ომი ვიეტნამში ამერიკელ ინტელიგენტებს, ხელოვნებისა და ლიტერატურის ადამიანებს, ეკლესიის ადამიანებს, ბევრ ადამიანს, ვინც სამშობლოს თავისუფლებისათვის იბრძვის, ეკარგებინებინ ეროვნული ამაყობა.

ᲒᲐᲓᲐᲜᲔᲠᲒᲘᲚᲘ ᲒᲣᲚᲘ ᲙᲕᲚᲐᲕ ᲤᲔᲗᲥᲐᲕᲡ

ᲒᲐᲡᲝᲤᲚᲘᲡ პრესა და სამედიცინო საზოგადოება დიდი უყურადღებით ადევნებენ თვალყურს ცნობებს კეიპტაუნიდან, სადაც ფეთქავს მსოფლიოში პირველი გადანერგილი გული.

თხუთმეტ დეკემბერს ლუი ვაშკანსკიმ როგორც იქნა დამოუკიდებლად გადადგა პირველი ნაბიჯები. ეს მოხდა მეთორმეტე დღეს მას შემდეგ, რაც ოპერაცია გაუკეთეს და 25 წლის ქალიშვილის დენნ დორვალის გული გადაუნერგეს. ვაშკანსკიმ პირველი ნაბიჯები გადადგა და აივანზე გავიდა. (თეორიულად ოპერაციის ავტორები თვლიან, რომ საშიში პერიოდი, რომლის დროსაც ორგანიზმს შეუძლია უარყოს უცხო სხეული, 14 დღეს გრძელდება). ამავე დღეს ლუი ვაშკანსკიმ რადიოთი ინტერვიუ მისცა ლონდონის რადიოსა და პრესის წარმომადგენლებს. მან თქვა, რომ შესანიშნავად გრძნობს თავს, რომ ბედნიერია, მაგრამ ჯერ კიდევ ადრეა „მომავალზე ფიქრი“.

„ᲙᲝᲛᲔᲠᲡᲐᲜᲢᲘᲡ“ მკითხველებისათვის ალბათ საინტერესო იქნება იმის გაგება, რომ ლუი ვაშკანსკიმ დღემდე არ იცის, თუ ვისი გული გადაუნერგეს. ეს იმისათვის კეთდება, რომ დაიცვან იგი შესაძლებელი ემოციური რეაქციისაგან. ოპერაციასთან დაკავშირებით კეიპტაუნის უნივერსიტეტმა სპეციალური მედალი ჩამოასხა გულის გადანერგვის პირველი შემთხვევის სამახსოვროდ და პროფესორ კრისტიან ბერნარდს მიანიჭა.

პროფესორები კრისტიან ბერნარდი და მისი ძმა მარიუსი დარბი ფერმერის შვილები იყვნენ. ოჯახი ისეთ სიღუხჭირეს განიცდიდა, რომ ბავშვები იძულებული იყვნენ ფეხშიშველი ევლოთ სკოლაში. სამაგიეროდ მათ ადრე გამოავლინეს განსაკუთრებული ნიჭი და მამა დაუალავად შრომობდა იმისათვის, რომ ფული შეეგროვებინა, რათა შვილები სამედიცინო სასწავლებელში განეწესა. „ჩვენ არასოდეს არ დავივიწყებთ მამას“, — ამბობენ ძმები.

მომავალი 1968 წელი, აზრს გამოთქვამს პროფესორი კრისტიან ბერნარდი, შეიძლება გახდეს გულის დაავადებათა ჭირურგიული მკურნალობის ფენომენალური პროგრამის წელი.

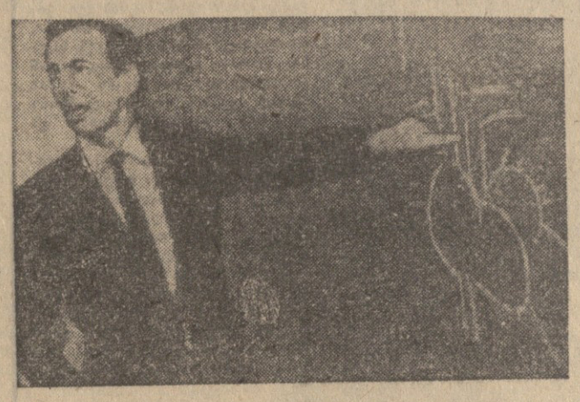

პროფესორი კრისტიან ბერნარდი.

ᲘᲛᲞᲔᲠᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲠᲔᲐᲥᲪᲘᲣᲚᲘ ᲗᲔᲝᲠᲘᲔᲑᲘᲡ ᲙᲠᲘᲖᲘᲙᲐ

ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲐ ᲓᲐ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ

ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ ეპოქაში მიმდინარეობს გაფფრთვებული ბრძოლა კომუნისტურ იდეოლოგიასა და ბურჟუაზიულ იდეოლოგიას შორის. ბურჟუაზიული იდეოლოგიის მიზანია ჩაენერგოს ხალხს კაპიტალიზმის პროგრესულობისა და მუდმივობის იდეები, მაგრამ იგი ღრმა კრიზისს განიცდის.

ჩვენი პარტია გვასწავლის, რომ ბურჟუაზიული იდეოლოგიის, რევიზიონიზმისა და რეფორმიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა, როგორც კლასობრივი ბრძოლა, ყოველთვის უნდა იყოს უკომპრომისო, რადგან ეს არის ბრძოლა ხალხთა მასების კეთილდღეობისათვის, სოციალიზმისა და კომუნიზმის პოზიციების განმტკიცებისათვის.

არსებული ვითარება საზოგადოებრივ მეცნიერებათაგან მოითხოვს ბურჟუაზიული იდეოლოგიის მიმართ შეურიგებლობას. მათი თეორიების სიყალბისა და ჭსუსურობის მხილებას, მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიის ყოვლისმძლე იდეების სიწმინდის დაცვას.

სწორედ ამ მხრივ არის ყურადსაღები პროფესორ გ. ჭანუყვაძის მონოგრაფიული ნაშრომი „ბურჟუაზიული ვულგარული პოლიტიკური ეკონომია კრიტიკა“, ნაწილი II, რომელიც შედგება შესავლისა და ექვსი თავისაგან.

ავტორს მიზნად დაუსახავს თანამედროვე ბურჟუაზიული პოლიტიკური ეკონომიის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულების — ნეოლიბერალიზმის დასავლეთევროპული სკოლების თეორიებისა და ეკონომიური პოლიტიკის კრიტიკული ანალიზი.

შრომის ავტორს სწორად აქვს გადაწყვეტილი მონოგრაფიის სტრუქტურა და მეცნიერული სიზუსტით არის დაცული საკითხთა ლოგიკური თანმიმდევრობა. ავტორის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მის ნაშრომში პირველად სრულყოფილ, ობიექტურ, ობიექტურ, ობიექტურ

დაუვიწყარი სახელი

აკადემიკოს ნ. ა. ყიფშიძის დაბადების 80 წლისთავის გამო

80 წელი შესრულდა საბჭოთა მეცნიერული და პრაქტიკული მედიცინის თვალსაჩინო წარმომადგენლის, გამოჩენილი კლინიკისტ-თერაპევტისა და საზოგადო მოღვაწის, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის ნიკოლოზ ანდრიას-ძე ყიფშიძის დაბადებიდან.

გამოჩენილმა ექიმმა, მეცნიერმა, პედაგოგმა და თვალსაჩინო საზოგადო მოღვაწემ ნ. ა. ყიფშიძემ დრმა წარუშლელი კვალი დატოვა ქართული მედიცინის განვითარებაში.

ნ. ა. ყიფშიძის მოღვაწ-ობის თითქმის მთელი პერიოდი საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების არსებობას ემთხვევა და ამდენად ის იყო აქტიური მონაწილე იმ დიდი მუშაობისა, რომელიც საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მიერ ტარდებოდა საქართველოში უმაღლესი სამედიცინო განათლებისა და შრომელთა ჯანმრთელობის დაცვის საბჭოთა სისტემის ორგანიზაციის საქმეში.

ნ. ა. ყიფშიძის დაუღალავი და აქტიური მონაწილეობა საქართველოში უმაღლესი სამედიცინო განათლების წარმართვის საქმეში, სამედიცინო კადრების აღზრდისა და მომზადების საქმეში, საქართველოში მეცნიერული მედიცინის დანერგვა-განვითარებისა და მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ორგანიზაციისა და გაუმჯობესებაში, იყო შედეგი მშრომელთა ინტერესებისათვის მზრუნველობის და თავდადებისა, რასაც ნ. ა. ყიფშიძე ჯერ კიდევ მოწაფეობის დროს იჩენდა.

მშრომელი ოჯახიდან გამოსული, ფოსტის დაბალი მოხელის შვილი, იმდროინდელი დუხჭირი ცხოვრების მოწმე, უკიდურეს სიღარიბეში და ობლობაში აღზრდილი ნ. ა. ყიფშიძე უკვე ჭაბუკობაში ეზიარა რევოლუციურ იდეებს.

რუსეთის პირველი რევოლუციის წლებში 17-18 წლის ნ. ა. ყიფშიძე, თბილისის ვაჟთა 1 გიმნაზიის უფროსი კლასების მოსწავლე, გახდა პროგრესული იდეებით გატაცებულ მოწაფეთა წრის მონაწილე, რისთვისაც იყო დევნილი ოხრანკის მიერ.

1908 წელს გიმნაზიის ოქროს მედლით დამთავრების შემდეგ ნ. ყიფშიძე კონკურსით ჩაირიცხა პეტერბურგის სამხედრო-საექიმო აკადემიაში, სადაც წარჩინებით სწავლასთან ერთად განაგრძო რევოლუციურ მოძრაობაში მონაწილეობა.

მოწინავე იდეებით გატაცებული ახალგაზრდა სტუდენტი, რეაქციის მხრივ დევნის მიუხედავად, მონაწილეობდა მეფის მთავრობის საწინააღმდეგო გამოსვლებში, რისთვისაც დაპატიმრებულიც კი იყო.

ნ. ა. ყიფშიძემ 1914 წელს წარჩინებით დაამთავრა აკადემია და გაიგზავნა სამხედრო ექიმად არმიაში, სადაც იმსახურა 1918 წლამდე.

საქართველოში დაბრუნებისთანავე, 1918 წლიდან, დაიწყო მუშაობა თბილისის უნივერსიტეტის ახლადგახსნილ საექიმო ფაკულტეტზე შინაგან სნეულებათა კლინიკის ასისტენტად პროფესორ სპირ. ვირსალაძესთან და მალე გამოვიდა მეცნიერულ-კლინიკური მოღვაწეობის ფართო გზაზე.

დიდხანს და ნაყოფიერად მოღვაწეობდა ნ. ა. ყიფშიძე უმაღლესი სამედიცინო განათლების სასპარეზზე — განაგებდა შინაგან სნეულებათა კათედრის პედიატრიულ, სტომატოლოგიურ, სანიტარულ-ჰიგიენურ და სამკურნალო ფაკულტეტებს, ხელმძღვანელობდა თერაპიის კათედრას ექიმთა დახელოვნების თბილისის ინსტიტუტში.

დიდ პედაგოგიურ მუშაობასთან ერთად ნიკ. ყიფშიძე მეტად ნაყოფიერად მუშაობდა მეცნიერულ საკითხებზე. მან მოკლე ხნის განმავლობაში გამოაქვეყნა ქართულ, რუსულ და დასავლეთ ევროპის ხალხთა ენებზე რამდენიმე შრომა, რომლებიც შეეხებოდა ნაწლავთა პარაზიტების შესწავლას. მან პირველმა საქართველოში აღწერა ნაწლავთა პარაზიტების იშვიათი ფორმები, საფუძვლიანად შეისწავლა ლამბლიოზის საკითხი და პარიზში მუშაობის პერიოდში, პასტერის სახელობის ინსტიტუტში, დეშინთან ერთად შეიმუშავა ამებიზა და ტრიქომონადების კულტურების მიღების მეთოდი.

ნიკ. ყიფშიძემ გამოაქვეყნა 70 სამეცნიერო ნაშრომი, რამდენიმე მონოგრაფია, სადაც განიხილავდა შინაგანი მედიცინის აქტუალურ საკითხებს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ნიკ. ყიფშიძის შრომები ღვიძლის მკურნალობის შესახებ, კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადების შესახებ, შინაგან დაავადებათა ახალი სამკურნალო საშუალებები მკურნალობის შესახებ და მრავალი სხვ.

ნიკ. ყიფშიძე ჩვენი ქვეყნის მრავალი სამეცნიერო ყრილობის ერთ-ერთი ორგანიზატორი და მონაწილე იყო. თერაპევტთა მე-18 საკავშირო ყრილობაზე მან წაიკითხა მოხსენება საპროგრამო საკითხზე — კუჭიდან სისხლის დენის და ქირურგიული მკურნალობის ჩვენებათა შესახებ, რაც მნიშვნელოვანი წვლილი იყო ამ საკითხის შესწავლაში. ასევე მნიშვნელოვანი წვლილი იყო ნიკ. ყიფშიძის შრომა თერაპევტის ონკოლოგიური სიფრთხილის შესახებ კუჭის კიბოს დიაგნოსტიკის საკითხში.

დიდ ყურადღებას უთმობდა ნიკ. ყიფშიძე საქართველოს კურორტების შესწავლის საქმეს. მან რამდენიმე გამოკვლევა უძღვნა ბახმაროს, კოჯორსა და ბორჯომს. კურორტ ბორჯომის შესახებ ნიკ. ყიფშიძის მიერ დაწერილი მონოგრაფია წარმოადგენს კურორტის ყოველმხრივ შესწავლის მიზნით ჩატარებულ საუკეთესო გამოკვლევას. ნიკ. ყიფშიძის მრავალჯერ გამოცემულ შინაგან სნეულებათა სახელმძღვანელოზე ალიზარდა ქართველ ექიმთა რამდენიმე თაობა.

დიდი დამსახურება მიუძღვის ნიკ. ყიფშიძეს როგორც სწორუპოვარ მკურნალს. როგორც ექიმი, ის დიდი ნდობითა და ავტორიტეტით სარგებლობდა როგორც ავადმყოფთა შორის, ისე ექიმთა წრეებში. ის ფართო საკონსულტაციო დახმარებას უწევდა მოსახლეობას როგორც საქართველოში, ისე მოძმე რესპუბლიკებში. დიდი სამამულო ომის მრისხანე წლებში ის დაუღალავად იღვწოდა დაჭრილ და ავადმყოფ მებრძოლთა გიჯანსაღების საქმეში და ფართო მუშაობას ეწეოდა ევაკოჰოსპიტლებში.

მთელი თავისი სიცოცხლის განმავლობაში ნიკ. ყიფშიძე ეწეოდა დიდ საზოგადოებრივ მუშაობას,

სსრ კავშირის II და III მოწვევის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს დეპუტატი, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სამეცნიერო-სამედიცინო საბჭოს თავმჯდომარე, სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სამეცნიერო-სამედიცინო საბჭოს წევრი, ექიმ-თერაპევტთა რესპუბლიკური სამეცნიერო საზოგადოების თავმჯდომარე, მრავალი სამეცნიერო-სამედიცინო ჟურნალის სარედაქციო კოლეგიის წევრი — აი ახეთი იყო ნიკ. ყიფშიძის საზოგადოებრივი მუშაობის ხასიათი. იგი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა საზოგადოება „ცოდნის“ მუშაობაში და როგორც ლექტორი ხშირად გამოდიოდა ფართო აუდიტორიის წინაშე საინტერესო ლექციებით.

აკადემიკოსი ნიკ. ყიფშიძე დაჯილდოებული იყო ორი ლენინის ორდენით, შრომის წოლელი დროშის ორდენით, „სპატიო ნიშნის“ ორდენით და მედლებით.

ნიკ. ყიფშიძის — ცნობილი მეცნიერის, შესანიშნავი კლინიკისტისა და პედაგოგის, უმწიკვლო საზოგადო მოღვაწის სახელი დაუვიწყარია, ხოლო მის მიერ გაწეული შრომა ჭეშმარიტად მისაბაძია მომავალი თაობებისათვის.

გ. მხეიძე,
თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის შინაგან სნეულებათა კათედრის გამგე, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე.

გულგრფელი სიყვარულის გამოთვლინება

ასე შეიძლება ეწოდოთ საიუბილეო საღამოს, რომელიც მიეძღვნა ცნობილი ნოველისტის, ქართული ფსიქოლოგიური ნოველის ფუძემდებლის შოთა რაგვეისპირელის დაბადების 100 წლისთავზე. საღამოზე, რომელიც 16 დეკემბერს გაიმართა თბილისის რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის მცირე დარბაზში, შეიკრიბნენ ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, ქართველი მწერლები, ახალგაზრდობა.

საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა ს. ჯიღლიავმ. შოთა რაგვეისპირელის პოპულარობაზე, მის ნიჭზე, ბრწყინვალე ლიტერატურულ მემკვიდრეობაზე ილაპარაკეს მწერლებმა დ. შენგელაიამ, რ. ჯაფარიძემ, ა. სულაკვერძა, ო. ჩხეიძემ, პროფესორებმა შ. რადიანმა და დ. ბენაშვილმა. საღამოზე გამოვიდა მწერალი ნ. ა. ყიფშიძე, ბოლოს — დუშეთის რაიონიდან ჩამოსული მასწავლებელი ი. ტონტორაშვილი.

დამსწრენი გულთბილად მიესალმნენ მწერლის ნაფოსკვებს, რომლებიც დარბაზში იმოფენილიყვნენ.

კვირას ქართველ მწერალთა ჯგუფი ეწვია შოთა რაგვეისპირელის სამშობლოს. დუშეთის რაიონის კულტურის სახლში შეიკრიბნენ მშრომელები, რათა პატივი ეცათ თავიანთი შესანიშნავი თანამემამულის ხსოვნისათვის.

საღამო გახსნა დუშეთის მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ შ. მწიფურმა. მწერლის შემოქმედების შესახებ მოხსენება წაიკითხა პროფესორმა დ. ბენაშვილმა.

შესანიშნავ ნოველისტზე ილაპარაკეს მწერლებმა ო. ჩხეიძემ, დრეკენტმა ა. ჩაჩიბაიამ, პოეტმა ა. ჯიმიშიერმა, საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივანმა ი. ნონეშვილმა და სხვებმა. (საქ‌ფილი).

დავიცვათ ჩვენი გუნებების საუნჯე

საიუბილეო წელი ფინიშს უახლოვდება. ახალი წლისათვის მზადება მიმდინარეობს სასალბო მეურნეობის ყველა უბანზე. აკაციებენ გაწეული მუშაობის შედეგებს, სახავენ ღონისძიებებს ახალ წარმატებათა მოსაპოვებლად. ახალი წლისათვის ენმზადება ოვითეული ოჯახიც. აცხობენ მრავალნაირ ტკბილეულს, იპარაკებენ სურსათსანოვაგეს, ყველას სურს სავსე მაგიდით შეხვდეს ახალ წელს. პატარების გასახარებლად კი აწყობენ ნაძვის ხეებს. ეს ყველაფერი კარგი და მისასალმებელია, მაგრამ ცუდი იყო ის, რომ წლიან მანძილზე შვილივით ნაზარი წიწვოვანი ჯიშის ხეები ნადგურდებოდა. ჩვენი ბუნების მტრები ჯიშს იხ-ჭელეშებდნენ.

ეს მდგომარეობა დიდად დამაფიქრებელი შეიქმნა. 1958 წელს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღო დადგენილება „წიწვოვანი ჯიშის კოროვნების და მწვანე ნარგავების საახალწლო ნაძვისხის დამზადების აკრძალვის შესახებ“. რესპუბლიკის მთავრობამ, როცა ამ დადგენილებას იღებდა, პატარები როდი დაივიწყა. სპეციალისტებს დავალა შეემუშავებინათ ხელოვნური ნაძვისხე, რომელიც ბუნებრივთან შედარებით უფრო ლამაზი და მოპირკეთებული იქნებოდა. ეს საკითხი მალე გადაწყდა. საწარმოებმა ათვისეს მისი წარმოება. სავაჭრო მაღაზიებში გაჩნდა სხვადასხვა ზომის ხელოვნური ნაძვისხეები. მოსახლეობა ამას მადლობით შეხვდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ დადგენილების მიღების შემდეგ მკვეთრად შემცირდა მწვანე ნარგავების განადგურება. მაგრამ ჯერ კიდევ არიან ცალკეული პიროვნებები, ჩვენი ბუნების მტრები, რომლებიც ოლი შრომით ფიქრობენ

საუბარი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო მეურნეობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარესთან ი. ჩოდრიშვილთან

◆

ცხოვრებას. კვლავ ჭურდულად ახერხებენ ხეების მოკრას და მათ რეალიზაციას. აქვე უნდა დავძინოთ, რომ ბუნების ამ მტრებთან ერთად დანაშაულნი არიან ის მშობლებიც, რომლებიც ნაქურდალ წიწვოვან ხეებს ყიდულობენ და სხვადასხვა მოსაზრებათა გამო გვერდს უვლიან ხელოვნურ ნაძვისხეს.

უველას უნდა ახსოვდეს, რომ ტუე ჩვენი საყვარელი საშობლოს სიდიდრეა, იგი ალამაზებს და ამშვენიერებს ბუნებას, იცავს მთის ფერდობებს ნიადაგის ჩამორეცხვისაგან, სასოფლო-სამეურნეო საკარგულებს მეწყერებისა და ღვარცოფებისაგან. ხელა უწყობს უმეი მოსავლის მიღებას, არეგულირებს ჰაერს, მავნე ქარებისაგან იფარავს სუბტროპიკულსა და სხვა ძვირფასა ტექნიკურ კულტურებს.

გაითვალისწინა რა ჩვენი სახალხო მეურნეობისათვის ტყის დიდი მნიშვნელობა, საბჭოთა ხელისუფლების წლებში სატყეო მეურნეობებმა გააშენეს 70 ათასზე მეტი ჰექტარი ტყე, აქედან უკანასკნელი ექვსი წლის მანძილზე — 30 ათასი ჰექტარი. ამასთან ერთად დავიწყეთ წარსულში გადაჭარბებული ბრის შედეგად გამეჩხერებული, ძარადმწვანე ქვეტყეით დაფარული, ეროზიული ფერდობებისა და იმ ჭალებია გატყეიანება, რომლებიც წინათ ხშირი ტყით იყო დაფარული. უკანასკნელ წლებში მდინარეების მტკვრის, ალაზნის, მაშავერის, არაგვის, ქსნის და სხვათა ჭალებში 4.000 ჰექტარზე გავაშენეთ ვეიმვის კულტურები.

როგორც ვხედავთ, დიდი მუშაობა წარმოებს ხრეოკი ადგილების გამწვანებისათვის. მაგრამ ჯერ კიდევ არიან ცალკეული პირები, რომლებიც არას დაგიდევენ ხალხის შრომას, თვითნებურად ჭრიან საახალწლოდ წიწვოვანი ჯიშის მზარდ ხეებს, რითაც ფიანს აყენებენ ტყის კორომებსა და მწვანე ნარგავებს.

გასულ წლებში იყო შემთხვევები, რომ ბოროტი და უგულო ადამიანები ჩვენი ქალაქის ბაღებსა და პარკებში ჭრიდნენ წიწვოვანი ჯიშების ხეებს. მოჭრეს და გადატეხეს ძვირფასი და დიდი შრომით აღზრდილი წიწვოვანი ჯიშის ხეები — თბილისიდან კახეთისაკენ მიმავალი' გზის გაყოლებით გაშენებულ ნარგავებში. ძალიან დიდი რაოდენობით გაჩეხეს ხეები ვაჩნიანს, ჯანდარისა და სხვა უბნებში.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიმდინარე წლის 8 დეკემბრის დადგენილება „გავაძლიეროთ წიწვოვანი ჯიშის კოროვნებისა და მწვანე ნარგავების დაცვა“ დიდად დაგვეხმარება აქტიური ბრძოლა გამოვუცხადოთ ჩვენი ბუნების მტრებს. ყველა სატყეოსა და ადგილსაც სადღეღამისო მორიგეობა. ამ საქმეში დიდად გვეხმარებიან რაისაბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების აღმასკომები.

მივაღწევთ იმას, რომ ჩვენს რესპუბლიკაში გარეწარმა ვეღარ აღმართოს ცული ბუნების საუნჯის და ძვირფასი სამკაულის — წიწვოვანი კოროვნებისა და ნარგავების გასაჩეხად.

შევიძინოთ ხელოვნური ნაძვისხეები, გავუფრთხილდეთ ჩვენი ბუნების საუნჯეს.

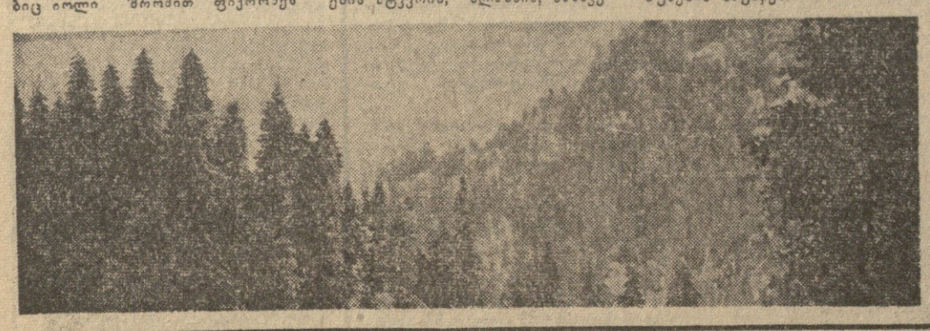

44,5 მილიონი მგზავრი

თბილისელების ცხოვრებაში საკმაოდ იკიდებს ფეხს ტრანსპორტის ახალი სახე — მეტროპოლიტენი. ამას ამტკიცებს ხალხის სიმრავლე, რასაც ყოველდღიურად მეტროს სადგურებსა და ცისფერი ეკსპრესების ვაგონებში ვხედავთ.

— მეტროპოლიტენს რამდენი მგზავრი გადაკაყავა დღეში? — აი რა უპასუხა ჩვენს კორესპონდენტს ამ კითხვაზე მეტროპოლიტენის სამმართველოს მთავარმა ინჟინერმა ვ. ბაბნიძემ:

— თუ ჯერ კიდევ მეტროპოლიტენის პირველი რიგის მეორე უბნის გახსნამდე ჩვენი სადგურების გამტარუნარიანობა დღეში საშუალოდ 50 ათას კაცს შეადგენდა, სამი ახალი სადგურის — „ლენინის მოედნის“, „26 კომისრისა“ და „300 არაგველის“ მწყობრში ჩადგომამ საგრძნობლად გაზარდა ეს რაოდენობა — მგზავრთა ნაკადმა სამჯერ და უფრო მეტად იმატა; ისე რომ ცისფერ ეკსპრესებს დღის განმავლობაში ახლა უკვე საშუალოდ 150 ათასზე მეტი მგზავრი გადაკაყავთ. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ამ სადგურების აშენებამ დიდად შეამცირა მგზავრთა გადასაყვანი ხარჯები.

მალე ჩვენი მეტროპოლიტენი ორპოდამეზუთე მილიონ მგზავრს გადაიყვანს. მისი გახსნის დღიდან კი სულ ჯადაყვანილია 44,5 მილიონზე მეტი მგზავრი.

ნ. ხიმშიაშვილი.

ᲮᲘᲓᲘ ᲨᲠᲝᲜᲔᲖᲔ

სოფელ დირბის (ქარელის რაიონი) მცხოვრებლები ღიდ გაჭირვებას განიცდიდნენ უხიდობის გამო. მდინარე ფრონე გაზაფხულსა და შემოდგომაზე ისე ადიდდება და აზიერდება ხოლმე, რომ შეუძლებელი ხდებოდა მეორე ნაპირზე გადასვლა, ხის ხიდებს კი როგორც ზეუბანში, ისე ქვეუბანში მოხვეტავდა და მტკვრისაკენ მიაქანებდა.

ასრულდა დირბელთა დიდი ხნის ოცნება. მდინარე ფრონეზე აგეს რკინაბეტონის ღამაზი ხიდი.

ხ. ხათაშვილი.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲘᲜᲢᲔᲠᲕᲘᲣ

ოქტომბერ-ნოემბერში იტალიის ორ დიდ ქალაქში რომსა და მილანში მიმდინარეობდა საბჭოთა ფილმების კვირეული, რომელიც მოაწყო იტალია-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის საზოგადოებამ. კვირეულში მონაწილეობის მისაღებად ჩვენი ქვეყნიდან გაემგზავრა საბჭოთა კინომუშაკების დელეგაცია სსრ კავშირის კინემატოგრაფიის მინისტრის მოადგილის ჟ. გოლოვნიას ხელმძღვანელობით. დელეგაციის შემადგენლობაში იყვნენ საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი ლეილა აბაშიძე და რსფსრ დამსახურებული არტისტი ტატიანა დორონინა.

საბჭოთა დელეგაციამ იტალიელი მაყურებლისათვის საჩვენებლად წაიღო ფილმები „ანა კარენინა“, რომლის პრემიერაც პირველად იტალიაში გაიმართა, „მათ არ უნდოდათ სიკვდილი“, „უფროსი და“, „ქალაქი №...“, „შეხვედრა მთაში“, „ედგარი და ქრისტინა“, „ქოლგა“, აგრეთვე რამდენიმე ძველი საბჭოთა ფილმი.

ამ დღეებში კინომუშაკთა დელეგაცია სამშობლოში დაბრუნდა. ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტი ლ. ხუბულური შეხვდა კინომსახიობს ლეილა აბაშიძეს და მიმართა რამდენიმე კითხვით.

— პირველ რიგში გვაინტერესებს, როგორ მიმდინარეობდა საბჭოთა ფილმების კვირეული, როგორ მიიღეს ჩვენი ფილმები იტალიელმა მაყურებლებმა?

— ეს იყო ჩემი მეორე გამგზავრება იტალიაში. პირველად მსოფლიო კულტურის ამ უძველეს ქვეყანაში ვიყავი ათი წლის წინათ, იმ ღირსშესანიშნავ თარიღთან დაკავშირებით, როცა იტალიაში პირველად მოეწყო საბჭოთა ფილმების ფესტივალი. მეორედ ჩასვლისას ისეთი გრძნობა მქონდა, რომელიც მაშინ გეუფლება, როცა ელი ნაცნობი ადგილების ნახვას, შენთვის ცნობილ ადამიანებთან შეხვედრას.

საბჭოთა კინოფილმების კვირეული ერთ-ერთი იმ ღონისძიებათაგანი იყო, რომლებიც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავთან დაკავშირებით მოაწყო იტალია-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის საზოგადოებამ. მიუხედავად იმისა, რომ იტალიის მთავრობისტო ელემენტები ჩაშალათ საბჭოთა ოლტურის ზეიმს, ჩვენს თანამებს მაინც დიდი წარმატება ხვდა, რომისა და მილანის დიდი კინოთეატრების მაყურებლებთან ყოველთვის ხალხით იყო გაჭედილი. ყოველი ფილმის დაწყების წინ ჩვენ გამოგვიცხადეთ მაყურებელთა ენაზე, ვესაუბრებოდით მათ, ვაწყობდით რამდენიმე წუთიანან სიუჟეტს ჩვენი ხელოვნების მიღწევების შესახებ. შემდეგ კი იწყებოდა ფილმის დემონსტრირება.

გულთბილად მიიღო მაყურებელმა „ანა კარენინა“, ასევე წარმატება ხვდა „ქოლგას“, ნ. სანინაშვილის „შეხვედრას მთაში“, „უფროს დას“ და სხვა ფილმებს.

— თქვენ მეორედ იყავით იტალიაში. ხომ ვერ გვეტყვით, რა სიახლეა იტალიის კინოხელოვნებაში.

— მოგახსენებთ მხოლოდ ჩემს შთაბეჭდილებებს. აქ არ მომყავს არც კინოკრიტიკოსების შეხედულებანი ამ საკითხზე, არც ვინმე ცნობილი პიროვნების აზრი. ათი წლის წინანდელი პროგრესული იტალიური ხელოვნება დღეს ერთგვარ კრიზისს განიცდის. ამისი პირმშარიტი დადასტურებაა იტალიის ეკრანებზე ამერიკული ფილმების მოზღვავება. თუმცა „ია-ია“ მაინც წაწყდებით უღრესად საინტერესო, ესთეტიკურად სასიამოვნო მხატვრულ ფილმებს. ამ მხრივ ძალიან კარგი შთაბეჭდილება დატოვა ჩემზე ანტონიონი მიქელანჯელოს ფილმმა „მსხვილი პლანი“, სადაც მისთვის ჩვეული განზოგადების ხერხებით ნაჩვენებია უკიდურესი უიმედობისა და სიმარტოვის განცდა.

— თუ გჭონდათ შეხვედრები იტალიური კინოს ცნობილ მოღვაწეებთან, კერძოდ, სოფი ლორენთან, ჯინა ლოლობრიჯიდასთან და სხვებთან?

— ჩემთვის, როგორც მსახიობისთვის, რასაკვირველია, ძალიან საინტერესო იყო შეხვედრები ჩემს კოლეგებთან, მით უმეტეს, რომ ბევრ მათგანს პირადად ვიცნობდი. სამწუხაროდ, ვერ შეხვედი ჩემს საყვარელ მსახიობს სოფი ლორენს, რომელიც დიდად გახდომასთან დაკავშირებით შვეიცარიაში იყო წასული. როგორც იტალიური გაზეთები აღნიშნავდნენ, სოფი ლორენი გაიქცა პოესის ხმაურს და ამიტომ სხვა ქვეყანას მიაშურო.

ვერც ჯინა ლოლობრიჯიდა ვნახე. ის გადაღებაზე იყო წასული. მაგრამ შეხვედრები მაინც საინტერესო გვქონდა.

იტალიის კინემატოგრაფისტთა ასოციაციის თავმჯდომარემ მონაკომ ჩვენი დელეგაციის პატივსაცემად გამართა ბანკეტი, სადაც მოწვეული ჰყავდა იტალიური კინოხელოვნების ვარსკვლავები. აქ გაიცანი იტალიაში საკმაოდ პოპულარული მსახიობი ნინო მანფრედი, რომელსაც ჩვენი მაყურებელი იცნობს კინოფილმით „წმინდა ინუარის დღესასწაული“. ნინო მანფრედის ჩემი თავი რომ წარუდგინეს, მან მომიმღერა „ჭრიჭინას“ სიმღერა. ჩემს გაკვირვებას საზღვარი არა ჰქონდა — როგორ ახსოვდა მანფრედის „ჭრიჭინას“ სიმღერა“, ეს ფილმი ხომ ათი წლის წინ უჩვენეს იტალიაში, ჩვენი პირველი კინოფესტივალის დროს, — ვფიქრობდი მე. გამოირკვა, რომ საბჭოთა კინოფილმების კვირეულის წინ იტალიის ტელევიზიას მოუწყვია

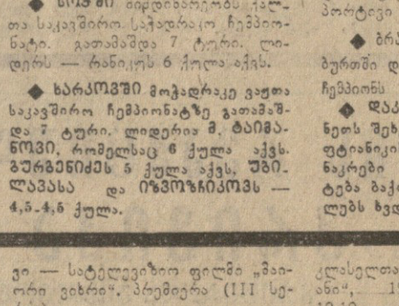

ჩვენი ფილმების დეკადა. ნაჩვენები იქნა ფილმები „მიფრინავენ წერაროები“, „ბალადა ჯარისკაცზე“, „ჭრიჭინა“, „ჯარისკაცის მამა“, „ქორწილი“ და სხვ.

ჩვენს დელეგაციას შეხვედრები ჰქონდა საბჭოთა მაყურებლებისათვის კარგად ცნობილ რეჟისორთან ჯუზეპე დე სანტისთან, მსახიობ კლაუდია კარდინალესთან, რომელსაც ქართველი მაყურებლები იცნობენ ფილმებით „ბუბეს საცოლე“, „როკო და მისი ძმები“. საინტერესო საუბარი გვქონდა დრამატურგ ძანატინისთან, რეჟისორ კასტელანისთან და იტალიის სხვა კინომუშაკებთან.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲐ-ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ კავშირის მეგობრობის საზოგადოება გვიწყობდა შეხვედრებს, ზოგჯერ პირდაპირ სცენიდან გვქონდა გასაუბრება მაყურებლებთან. აი ასეთ შეხვედრებში ეიგრძენით იტალიელთა განუზომელი ინტერესი ჩვენი ქვეყნისადმი.

— ალბათ, დაათვალიერებდით იტალიის ღირსშესანიშნაობებს ძველებს. განსაკუთრებით რა მოგეწონათ? რამ დატოვა თქვენზე დიდი შთაბეჭდილება?...

— ძნელია რაღაც გამოაყო ნახულიდან და განსაცდელიდან იმ ქვეყნის შესახებ, სადაც ყოველ ქვას თავისი ისტორია აქვს, სადაც ყოველი ქალაქი ხელოვნების ტაძარია, სადაც ყოველ ნაბიჯზე გაცვიფრებს ადამიანის შემოქმედების სიდიადე!..

მე მჭირდა ბედნიერება საკუთარი თვალით მენახა ლეონარდო დავინჩის, მიქელანჯელოს, რაფაელის, ტიციანის, ჯოტოს და რენესანსის სხვა ტიტანების ნაწარმოებთა ორიგინალები, ენახე ქოლოზეის ნანგრევები. ეს უძველესი ამფითეატრი, რომელიც პირველ საუკუნეშია აშენებული, 50.000 მაყურებელს იტევდა. გაგაგიჟებ მსოფლიოში თავის სიდიდით ცნობილმა წმიდა პეტრეს ტაძარმა, რომლის სიმაღლე 180 მეტრს აღწევს. ჩვენ ენახეთ მილანის ტაძარი. მის შესანიშნავ არქიტექტურას 2.000-ზე მეტი ქანდაკება ამკობს.

როცა ყოველივე ამას ნახავთ, გაგაოცებთ ერთი რამ: ეს ფასდაუდებელი ისტორიული ღირებულებანი, არქიტექტურის, ქანდაკებისა და ფერწერის გენიალური ძეგლები მუზეუმის კედლებში მომწყვდეულნი და ჩარჩოებში ჩასმული ეწესონატების შთაბეჭდილებას ვერ ტოვებს, არამედ იტალიური ქალაქის, მისი ყოველდღიური ცხოვრების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

წარუშლელი შთაბეჭდილება დატოვა ბომბეინ. ამ უძველესი ქალაქის ტრაგიკული ბედი ბევრისთვის არის ცნობილი, მაგრამ ქალაქის ნახვას, რომელიც ისეთივე სახით აქვთ აღდგენილი, როგორც ეს სტენერი უბედურების წინ მოხდა, ადამიანი ერთგვარად წარსულ საუკუნეში გადაჰყავს.

ბევრი რამ შეიძლება გავიხსენოთ იტალიაში მოგზაურობიდან, მაგრამ სივრცეთა მეტი ჩამოთვლა შორს წავიყვანდა.

საბჭოთა კინომუშაკებს ბევრი სურათი გადაეცა იტალიელმა კორესპონდენტებმა. აი ერთი მათგანი. (სურათი მაღლა) ფოტოზე აღბეჭდილი ვართ ტ. დორონინა და მე. ეს გაზეთი კი (სურათი მარცხნივ) სულ ახლახან მივიღე. გაზეთში დაბეჭდილია ინტერვიუ საბჭოთა დელეგაციის მეთაურთან. ფოტოსურათზე გამოსახული ვართ მე, მსახიობი ნინო მანფრედი და ტატიანა დორონინა.

ᲘᲢᲐᲚᲘᲣᲠᲘ ᲨᲗᲐᲑᲔᲭᲓᲘᲚᲔᲑᲔᲑᲘ

მოგვითხრობს საქართველოს სსრ სახალხო • არტისტი ლეილა აბაშიძე •

ბ. ლარსენმა თავისი გაიტანა

მალიორკის საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის უკანასკნელი ტურის წინ **ლარსენს, ბოტვინიკსა** და **სმისლოვს** 12-12 ქულა ჰქონდათ, მაგრამ უკანასკნელ ტურში **ლარსენმა** დაამარცხა ესპანელი **კორალი**, ხოლო **ბოტვინიკი** და **სმისლოვი** ყაიმს დასჯერდნენ **ივანოვთან** და **გლიგორიჩთან** შეხვედრებში.

ამრიგად, დან�eული გროსმაისტერმა **ბენტ ლარსენმა** 13 ქულით პირველი ადგილი დაიკავა. მეორე და მესამე ადგილები 12,5-12,5 ქულით გაიანაწილეს **მ. ბოტვინიკმა** და **ვ. სმისლოვმა.**

სტრელციოვის ნაღაველი

სსრ კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდი საფრანგეთიდან სანტ-იაგოს ეწვია და იქ **საერთაშორისო მატჩი ჰქონდა ჩილეს ნაკრებთან.**

ტაიმი დამთავრდა ფრედ 1:1. ორივე გოლი **გაიტანეს** მასპინძლებმა. **მეორე ნახევარში სტრელციოვმა** სამი ბურთი **გაიტანა.**

საბჭოთა ნაკრებმა მოიგო მატჩი ანგარიშით 4:1.

სსრ კავშირის ნაკრების შემადგენლობაში იყვნენ — კუზნეცოვი, ისტომინი, შესტერნიოვი, ხუროილავა, ანფონინი, მასლოვი, საბო, მალოფეევი, სტრელციოვი, ბანიშევსკი, ჩისლენკო.

ᲩᲐᲓᲠᲐᲙᲘᲡ ᲛᲔᲠᲘᲓᲘᲐᲜᲨᲘ

◆ **სოფიაში** მიმდინარეობს ქალთა საკავშირო საჭადრაკო ჩემპიონატი. გათამაშდა 7 ტური. ლიდერის — რანეიოს 6 ქულა აქვს.

◆ **ხარკოვში** **მოჭადრაკე ვაჟთა საკავშირო ჩემპიონატზე** გათამაშდა 7 ტური. ლიდერია **მ. ტაიმანოვი, რომელსაც 6 ქულა აქვს. ბურგენიძეს 5 ქულა აქვს, შბილავასა** და **იზეოზჩიკოვს — 4,5-4,5 ქულა.**

ᲒᲣᲨᲘᲜ ᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲔᲨᲘ

გუშინ თბილისის სპორტის სასახლეში გაიმართა კალათბურთელ ვაჟთა **გუნდების საკავშირო ჩემპიონატის** მორიგი მატჩი. თამაშობდნენ **კიევის „სტროიტელისა“** და **თბილისის „დინამოს“ გუნდები. შეხვედრის შედეგია 70:62 „სტროიტელის“ სასარგებლოდ.**

ᲩᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲔᲑᲘᲣᲢᲘ

რიგაში დამთავრდა პირველი საერთაშორისო **შეჯიბრება სამბოში.**

საბჭოთა მოჭიდავეები **ადამეულობით იბრძოდნენ და ორვაგ წონაში პირველი ადგილი დაიკავეს. აი გამარჯვებულები — ხ. რუზიბაევი, ნ. კოზეკინი, ფ. მარგიანოვიანი, ლ. ტრუმანი, ბ. ველიკინინი, გ. კოტიკი, ვ. კარდიკოლოვი, ვ. საულინი.**

ᲡᲐᲖᲦᲕᲐᲠᲑᲐᲠᲔᲗᲘᲡ ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲔᲑᲖᲔ

◆ **ᲙᲐᲠᲐᲙᲐᲡᲘ.** მოსკოვის დინამოელებმა ვენესუელის დედაქალაქში დაამარცხეს ფეხბურთელთა ადგილობრივი საკლუბო გუნდი — „დეპორტივი პორ